

Dział Regionlany
 Biblioteczny Ośrodek Informacji – Informacja o regionie
 Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna
 im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego
 ul. Targ Rakowy 5/6
 80- 806 Gdańsk, tel. 557-29-52
 e-mail: boi@wbpg.org.pl

KALENDARIUM ROCZNIC I WYDARZEŃ W 2022 ROKU (rocznice pomorskie – wybór)

*W kalendarium uwzględniono pierwszą rocznicę śmierci, a także rocznice urodzin i śmierci oraz wydarzeń od dziesiątej rocznicy i potem w porządku co pięć lat czyli wspomniana została dziesiąta rocznica, piętnasta, dwudziesta, dwudziesta piąta, trzydziesta, trzydziesta piąta itd. Szczególny nacisk został położony na wydarzenia i zagadnienia związane z szeroko pojętą kulturą.

Rocznica	Data	Wydarzenie
95	1927	Powstał stadion sportowy na terenie dawnej strzelnicy wojskowej przy ul Traugutta w Gdańsku . Obecnie stadion „Lechii”.
75	1947	Olga, Irena i Ewa Totwen założyły w Gdańsku przy ul. Grunwaldzkiej 16 Teatr Łątek . Kontynuowały w ten sposób swoją przedwojenną działalność z Wilna. Pierwsze przedstawienie na Wybrzeżu miało miejsce w październiku 1947 r. w sali Stoczni Gdańskiej. Wkrótce zespół otrzymał własną siedzibę we Wrzeszczu. W 1950 r. placówka została upaństwowiona, od 1952 nosi nazwę Państwowy Teatr „Miniatura”.
styczeń		
135	1.01.1887	Ur. Mieczysław Jarosławski (zm. 1960), lekarz, pisarz, krytyk literacki i tłumacz; w 1945 r. zamieszkał w Oliwie; pracował jako lekarz i organizował służbę zdrowia w powojennym Gdańsku, jednocześnie współtworzył życie literackie na Wybrzeżu; (<i>Zew morza; Mgła na morzu; Icek i Jacek na morzu; Szpital; Bunt na Dalmorze</i>).
65	1.01.1957	Ur. Ewa Kasprzyk , polska aktorka teatralna, telewizyjna i filmowa. W 1983 roku ukończyła PWST w Krakowie. Niedługo po jej ukończeniu dołączyła do zespołu <i>Teatru Wybrzeże</i> w Gdańsku, w którym występowała od 1983 do 2000 roku. W tym czasie zagrała w przedstawieniach m.in. Kazimierza Kutza (<i>Batajkin i spółka</i>), Stanisława Różewicza (<i>Sztukmistrz z Lublina</i> według Singera) i Mikołaja Grabowskiego (<i>Stąd do Ameryki</i>), a także Krzysztofa Babickiego i Barbary Sass. Do największych osiągnięć aktorki z tego okresu zalicza się główne role w <i>Antoniuszu i Kleopatrze Williama Szekspira</i> , <i>Tutam Bogusława Schaeffera</i> , <i>Trzech siostrach</i> Antoniego Czechowa. W 2000 roku przeniosła się do warszawskiego Teatru Kwadrat. Występowała także w monodramach (np. w teatralnej adaptacji jednego z opowiadań Pedro Almodóvara). Filmy z jej udziałem to m.in.: <i>Dziewczęta z Nowolipek</i> (1985 r.) reż. Barbara Sass, <i>Kogel-mogel</i> (1988 r.) Romana Załuskiego, <i>Cudownie ocalony</i> (2004) reż. Janusz Zaorski; <i>Bellissima</i> (2000) reż. Artur Urbański.
55	1.01.1967	Został utworzony Słowiński Park Narodowy . (Dz.U. 1966, nr 42, poz. 254). Starania o utworzenie nadmorskiego parku narodowego trwały od 1945 r. Początkowo zajmował obszar 18069 ha. Powierzchnia ulegała zmianom; obecnie, na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 2 marca 2004r. (Dz.U. 2004, nr 43, poz. 390) funkcjonuje na obszarze 32 744 ha, w tym 21 572 ha położonych w województwie pomorskim w części

		lądowej oraz 11 171 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego. SPN obejmuje pas ruchomych wydm (tzw. Białe Góry), odciętych od morza dużych, płytkich, lekko słonych jezior (Gardno, Łebsko, Dołgie Wielkie i in.) oraz przylegających do nich bagien. W 1997 r. uznany został przez UNESCO za rezerwat biosfery.
80	2.01.1942	Ur. Edmund Puzdrowski , polski poeta, prozaik, publicysta, bibliofil i tłumacz, redaktor lokalnych czasopism: „Literey”, „Pomerania”, „Czas” i „Punkt”; (poezje: <i>Koło</i> ; <i>Niezmiennność</i> ; <i>Rzecz kaszubska</i> ; <i>Betonowy dom</i> ; <i>Wiersze domowe</i> ; <i>Sztuka podnoszenia palców</i> ; <i>Przyszędłem wypełnić</i> ; <i>Wiersze = Gedichte</i> ; <i>Klisze i ziarna</i> ; powieść: <i>Białe są słowa miłości</i> ; baśnie: <i>Bursztynowe drzewo</i> ; informatory: <i>Pisarze Pomorza Gdańskiego</i> ; <i>Kartuzy, serce Kaszub</i>). Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
100	3.01.1922	Ur. Helena Zawistowska , polska pisarka, autorka baśni, Urodzona w Wilnie, a po 1945 roku związana z Gdańskiem. Podczas II wojny światowej działała w Armii Krajowej. Jednocześnie studiowała medycynę na tajnym Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Aresztowana wraz z rodziną i zesłana do obozu Jełszanki koło Saratowa, gdzie pracowała jako pielęgniarka. Przyjechała do Gdańska w 1948 roku. Ukończyła Akademię Medyczną w Gdańsku. Przez wiele lat pracowała naukowo w Zakładzie Histologii i Embriologii oraz jako lekarz. Członkini Oddziału Pomorskiego Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej oraz Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Była także autorką książki wspomnieniowej pt. „Od Wilii po Uklę. Niezapomniany czas letnich wakacji w Wilnie i na Wileńszczyźnie w latach dwudziestych i trzydziestych dwudziestego wiek”. Nagrodzona Medalem Prezydenta Miasta Gdańska. (<i>Łuk Karakamby</i> ; <i>W państwie podziemnego Gnoma</i> ; <i>Astrolog Bum i Dobry Diabeł Tot</i> ; <i>Tajemnica zatopionej wyspy i inne baśnie</i> ; <i>O zaginionych żeglarzach i latającej szafie</i> ;). Zm. 29.04.2021 . Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
90	3.01.1932	Ur. Jerzy Waczyński , dziennikarz, publicysta; współpracował z prasą w Warszawie: „Głosem Pracy” oraz tygodnikami „Pokolenie” i „Wieś”. studiował w Instytucie Dziennikarstwa UW (1966-1971), Od 1953 roku. w „Głosie Wybrzeża”: jako aplikant w dziale zagranicznym, pracownik sekretariatu redakcji, redaktor depešzowy. Od 1 1957 roku w „Wieczorze Wybrzeża”: gdzie pracował jako redaktor depešzowy, sekretarz redakcji, zastępca redaktora naczelnego a w latach 1976-1986 jako redaktor naczelny. Od 1986 r. do czerwca 1990 redagował „Dziennik Bałtycki”. Odznaczony Krzyżem Oficerskim OOP (1987) i Krzyżem Kawalerskim OOP (1977), odznakami „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej” i „Za zasługi dla m. Gdańska”. Był współzałożycielem SDRP (wówczas SDPRL), przez dwie kadencje przewodniczącym Oddziału Morskiego, później członkiem Zarządu Oddziału i Terenowego Sądu Dziennikarskiego. Zm. 20.02. 2017 .
35	5.01.1987	Zm. Adam Smolana , rzeźbiarz, prof. Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku (obecnie ASP); od 1946 r. mieszkaniec Sopotu; (rzeźby dla kamienic gdańskiej starówki; pomnik Męczeństwa Mieszkańców Sopotu w l. 1939-1945; <i>Ryby</i> na bulwarze nadmorskim w Gdyni; <i>Kamień</i> w Nałęczowie; wystawy indywidualne w: Sopocie, Zakopanem, Słupsku; Damaszką i Gdańsku); ur. 11.06.1921.
100	6.01.1922	Ur. Zygmunt Brocki , redaktor, językoznawca, bibliograf, propagator kultury języka polskiego; w 1947 r. przybył na Wybrzeże; związał się z Instytutem Morskim; (<i>Kot i</i>

		<i>kotwica; Morze na oku; Morze pije rzekę; Pontoniakiem nad morze; Michałki z kambuza; Mikrotoponimia gdańskich obszarów dorzecza Wisły; współautor Nazw miast Pomorza Gdańskiego); zm. 11.05.1982.</i>
75	6.01.1947	Ur. Tadeusz Skutnik (Zm. 2011), dziennikarz, publicysta i krytyk literacki związany z „Dziennikiem Bałtyckim”; publikował w „Punkcie” i „Podpunkcie”; redagował „Tygodnik Gdański”; (szkice <i>Morze i myśl</i> ; współautor <i>Gdańsk, Sierpień '80; Dojrzewanie</i>).
80	7.01. 1942	Istniejący od 2.09.1939 roku , utworzony przez niemieckich hitlerowców dla Polaków z Gdańska i Pomorza, obóz Stuthof stał się państwowym obozem koncentracyjnym.
55	8.01.1967	Zm. Zbigniew Cybulski , polski aktor filmowy i teatralny , współtwórca , kierownik artystyczny, reżyser i autor tekstów studenckiego teatru „Bim-Bom”; aktor Teatru Wybrzeże w latach (gł. role m.in. w: <i>Popiele i diamenty</i> A. Wajdy; <i>Do widzenia, do jutra</i> J. Morgensterna; <i>Salcie</i> T. Konwickiego; <i>Szyfrach</i> W.J. Hasa; <i>Giuseppe w Warszawie</i> S. Lenartowicza; <i>Rękopisie znalezionym w Saragossie</i> J.W. Hasa); ur. 3.11.1927.
1	8.01. 2021	Zm. Andrzej Józef Ubertowski , polski przedsiębiorca, absolwent Politechniki Gdańskiej. W latach 1962–1966 pracował jako inżynier w Gdańskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Miejskiego. Natomiast w latach 1979–1981 był zastępcą dyrektora w Zakładzie Budownictwa Przemysłowego Północ Gdańsk. Po przejściu do Polnordu SA był m.in. od 1991 do 2005 roku prezesem zarządu. W latach 1993–1995 był przewodniczącym Rady Konsultacyjnej przy wojewodzie gdańskim, a 2003–2004 przewodniczącym Rady Sejmiku Gospodarczego Województwa Pomorskiego. Odznaczony między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, odznaką honorową „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej”, a w 2013 roku Medalem Księcia Mściwoja II. Ur. 18.12.1938.
25	9.01.1997	Zm. Władysław Kirstein (ur. 1901), zbieracz i popularyzator folkloru muzycznego Kaszub i Kociewia, nauczyciel, działacz społeczny; od 1930 r. związany z Gdynią; (współautor antologii <i>Pieśni z Kaszub; Piosenki Szkoły Morskiej w Tczewie</i> i autor zbiorów: <i>Pieśni z Kociewia; Kociewie – gawędy i wiersze; 12 pieśni o morzu; Pieśni o Gdyni</i>).
1	9.01.2021	Zm. Grzegorz Guziński (ur. 1975), polski wokalista rockowy. Na początku swojej kariery występował w trójmiejskich zespołach: „Red Rooster” i „N'Dingue”. Wziął udział w nagraniu płyty nowego zespołu „Flapjack”. To co, m.in. charakteryzowało ten zespół to głos Guzińskiego. Był autorem tekstów na wszystkich albumach „Flapjack”, zaś na trzecim również częściowo muzyki. Był także wokalistą grupy „Homosapiens”. Wystąpił gościnnie na dwóch albumach gdańskiej formacji „Illusion”.
130	10.01.1892	Ur. Melchior Wańkowicz (zm. 1974), polski publicysta i prozaik, żołnierz I wojny światowej, założyciel i współwłaściciel Towarzystwa Wydawniczego „Rój”, korespondent wojenny Armii Polskiej na Wschodzie; w l. 1939-1958 na emigracji; (<i>Na tropach Smętka; Szczenięce lata; Hubalczycy; Westerplatte; Bitwa o Monte Cassino; Ziele na kraterze; Anoda i katoda</i>).
50	13.01.1972	Zm. Edward Fiszer , polski poeta, autor tekstów piosenek, librecista. Ukończył Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu w 1935. W tym samym roku miał miejsce jego debiut literacki. W 1936 rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Poznańskiego. Rok później został studentem Wydziału Filologii Polskiej. W tym czasie współpracował z poznańskimi gazetami, publikując w nich wiersze satyryczne. Studia przerwał wybuch II wojny

		światowej. W kampanii wrześniowej wziął udział jako oficer 70. pułku piechoty. W latach 1940-1945 przebywał w obozach jenieckich, m.in. w Dobiegniewie, gdzie powstała grupa literacka Zaulek Poetów. Po wojnie był kierownikiem literackim Centralnego Domu Żołnierza w Warszawie. Pisał teksty piosenek i scenariusze programów estradowych dla wojskowych teatrów i zespołów estradowych. W latach 1946-52 kierował Redakcją Artystyczną Rozgłośni Polskiego Radia w Gdańsku, a od 1952 był związany z radiem warszawskim. Współorganizował program III Polskiego Radia, był jego pierwszym redaktorem naczelnym. Należał do inicjatorów radiowej giełdy piosenki i festiwalu w Opolu. Był autorem tekstów wielu piosenek; (teksty piosenek: <i>Pod Papugami</i> ; <i>Pójdę na Stare Miasto</i>) Ur. 10.10.1916.
385	14.01.1637	Ur. Jakub Breyne (zm. 1697), gdański kupiec i botanik; w Niderlandach i Niemczech zlecano mu określanie egzotycznych roślin i wykonywanie ich rysunków; w Gdańsku stworzył warsztat pracy naukowej obejmujący: ogród botaniczny, muzeum, drukarnię i bibliotekę; (<i>Exoticarum aliarumque minus cognitarum plantarum centuria prima</i> ; <i>Icones exoticarum aliarumque minus cognitarum plantarum in centuria prima descriptarum</i> ; <i>Prodromus fasciculi rariorum plantarum anno in hortibus celeberrimis Hollandiae</i>).
1	24.01. 2021	Zm. Zbigniew Tadeusz Zielonka , polski prozaik, nauczyciel, wykładowca akademicki, eseista, publicysta i scenarzysta telewizyjny. Urodził się w Poznaniu, ale przez bardzo długi czas związany ze Śląskiem. Ukończył filologię polską na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W 1974 roku obronił rozprawę doktorską na temat: "Bohaterowie literaccy polskiego średniowiecza X - XII wieku". W l. 1954–1974 pracował jako nauczyciel w szkołach średnich Opola. Jako literaturoznawca zajmował się między innymi życiem literackim na Śląsku. Był autorem wielu powieści i książek eseistycznych. Jako pisarz debiutował w 1954 na łamach czasopisma „Wici”. Od połowy lat 70. wykladał i działał społecznie w Słupsku. Od 1974 był pracownikiem naukowym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Słupsku; (<i>Orły na sarkofagu</i> ; <i>Klucz ziemi</i> ; <i>Śląsk – ogniwo tradycji: rozważania o historii i kulturze</i>). Był m.in. laureatem Nagrody Wojewody Opolskiego oraz Prezydenta Miasta Opola. Ur.12.08.1929.
80	18.01.1942	Ur. Wojśław Brydak , polski publicysta, tłumacz, prozaik, eseista, felietonista, autor sztuk teatralnych, recenzent muzyczny i teatralny, fotografik; w l. 1966-1974, recenzent muzyczny, redaktor w Redakcji Muzycznej Rozgłośni Gdańskiej Polskiego Radia; w l. 1979-1982 kierownik literacki i reżyser Teatru Muzycznego w Gdyni; od 1998 r. opiekun programów edukacyjnych Unii Europejskiej w Akademii Muzycznej w Gdańsku; (proza: <i>Poste restante</i>).
795	22.01.1227	Książę gdański Świętopelk przekazał dominikanom , sprowadzonym do Gdańska z Krakowa, kościół św. Mikołaja [w/g kroniki przeora kartuskiego Jerzego Schwengela z 1749 r.
110	25.01.1912	Ur. Stanisław Hebanowski , kierownik artystyczny i literacki teatrów, reżyser, tłumacz, krytyk, prozaik. Studiował prawo, następnie historię sztuki i filozofię na uniwersytecie w Poznaniu. W 1938 roku debiutował jako poeta na łamach „Promu”. Podczas II wojny światowej mieszkał w Warszawie (m.in. był osadzony na Pawiaku) i w Lubczy. W 1945 roku początkowo w Jarocinie i Gnieźnie, od jesieni w Poznaniu, gdzie pracował w Wydziale Kultury i Nauki. Natomiast od sezonu 1947/1948 był kierownikiem literackim w Teatrze Polskim w Poznaniu W tym mieście założył m.in. teatr Atelier (1957–1958) i

		Teatr 5 (1961–1963). Od 1969 roku w Gdańsku, gdzie został kierownikiem literackim „Teatru Wybrzeże”, zaś w latach 1973-1980 był kierownikiem artystycznym w tym teatrze. Do jego najważniejszych adaptacji, stworzonych w Gdańsku, należą m.in.: „W mrokach złotego pałacu, czyli Bazylissa Teofanu” oraz „Termopile polskie” Tadeusza Micińskiego, „Cyganeria warszawska” Adolfa Nowaczyńskiego, „Samuel Zborowski” Juliusza Słowackiego. Hebanowski tłumaczył literaturę antyczną, francuską oraz dramaty węgierskie. Przetłumaczył 25 dramatów: m.in. Antygonę Sofoklesa (nagroda za przekład w roku 1979). Należał do Związku Literatów Polskich, a w latach (1971–1978).był prezesem oddziału gdańskiego; (<i>Ślady czasu</i>); Zm.18.01.1983.
40	25.01.1982	Sejm potwierdził konieczność wprowadzenia stanu wojennego ; uchwałę przyjęto przy 5 głosach wstrzymujących się i jednym głose sprzeciwu (Romualda Bukowskiego, artysty plastyka z Gdańska).
1	26.01.2021.	Zm. Roman Szymon Pawlicki , polski aktor telewizyjny i teatralny, działacz polityczny. Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. Opozycjonista w okresie PRL, członek NSZZ Solidarność. Przez wiele lat był aktorem w Teatrze Dramatycznym w Gdyni. Zaangażował się w działalność „Solidarności”. Był m.in. przewodniczący strajku pracowników kultury w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku w 1980 roku. Współorganizował I Przegląd Piosenki Prawdziwej „Zakazane Piosenki” w Gdańsku. Zatrzymany i aresztowany po pacyfikacji Stoczni w grudniu 1981 roku. Przez jakiś czas pracował jako cieśla. Po 1989 roku współorganizator Komitetu Obywatelskiego w Gdańsku, szef Biura Kultury Komisji Kultury „Solidarności”. Na początku lat 90. był wiceprzewodniczącym Rady Miasta Gdyni oraz działaczem Ligi Morskiej i Rzecznej. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Ur. 28.02.1935.
335	28.01.1687	Zm. Jan Heweliusz (ur. 1611), astronom, piwowar, ławnik, rajca i sędzia Rady Starego Miasta Gdańska; w 1640 r. założył w Gdańsku obserwatorium astronomiczne; dokonał wielu obserwacji położenia planet, komet i gwiazd; wykonał pomiary deklinacji magnetycznej; wprowadził do astronomii 7 nowych gwiazdozbiorów, m.in. „Scutum Sobiescianum”; (<i>Selenografia; Machina Coelestis; Prodrumus astronomiae</i>).
55	29.01.1967	Zm. Adam Grzymała-Siedlecki (ur. 1876), polski krytyk literacki i teatralny, dramaturg; (<i>Na orbicie Melpomeny; Niepożegnani</i> ; wspomnienia: <i>Rozmowy z samym sobą</i>).
40	30.01.1982	Po manifestacji pod Pomnikiem Poległych Stoczniovców , wskutek starć ulicznych z milicją i oddziałami ZOMO, w Gdańsku zostało rannych 6 osób cywilnych . W ramach represji wydłużono godzinę milicyjną, wyłączono prywatne telefony, wprowadzono zakaz poruszania się prywatnymi samochodami (do 16.02).
155	31.01.1867	Ur. Mariusz Zaruski (zm. 1941), polski poeta, żołnierz legionów w czasie pierwszej wojny światowej, pionier żeglarstwa i wychowania morskiego w Polsce, taternik, założyciel Tatrzańskieo Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (1909); (<i>Sonety morskie; Sonety północne; Sonety żeglarskie; Na bezdrożach tatrzańskich; Na morzach dalekich; Na skrzydłach jachtów; Wśród wichrów i fal; Z harcerzami na Zawiszy Czarnym</i>).
luty		
345	3.02.1677	Zm. Jeremiasz Falck Polonus (ur. ok. 1610), sztycharz i rytownik związany z Gdańskiem, autor kilkuset miedziorytów.

105	3.02.1917	Zm. Wilhelm August Stryjowski (ur. 1834), malarz Gdańska, współzałożyciel muzeum miejskiego w pofranciszkańskim klasztorze (obecnie Muzeum Narodowe), pedagog; (<i>Flisacy; Żydzi w bożnicy; Wesele żydowskie</i>).
145	7.02.1877	Ur. Feliks Nowowiejski (zm. 1946), polski kompozytor, organista, dyrygent, pedagog, działacz plebiscytowy na Warmii i Mazurach; twórca oper, oratoriów, kantat, pieśni chóralnych i solowych, utworów fortepianowych i organowych, licznych kompozycji kościelnych oraz opracowań utworów ludowych; (opera: <i>Legenda Bałtyku</i> ; oratoria: <i>Powrót syna marnotrawnego; Quo vadis; Znalezienie Św. Krzyża</i> , symfonie <i>a-moll i h-moll</i> ; uwertury: <i>Uwertura romantyczna; Swaty polskie</i> ; muzyka do <i>Roty M. Konopnickiej</i>).
50	9.02.1972	Ur. Wojciech Wencel , polski poeta, felietonista, eseista i krytyk literacki. Absolwent III Liceum Ogólnokształcącego im. Bohaterów Westerplatte. Ukończył polonistykę na Uniwersytecie Gdańskim. Był stałym felietonistą na łamach takich tygodników „Nowe Państwo”, „Ozon”, „Wprost”, „Gość Niedzielny” „Gazeta Polska”, „wSieci”. Swoje wiersze publikował m.in. w „Brulionie”, „Zeszytach Literackich” i „Tygodniku Powszechnym”. Był członkiem redakcji kwartalnika „Frona”, a także współzałożycielem i członkiem redakcji magazynu „44 / Czwierdzieci i Cztery”. Jest stałym współpracownikiem dwumiesięcznika „Arcana”. W 2010 roku wszedł w skład Trójmiejskiego Społecznego Komitetu Poparcia Jarosława Kaczyńskiego na prezydenta RP. Jest autorem manifestu stowarzyszenia Solidarni 2010. Otrzymał m.in. Nagrodę Literacką im. Józefa Mackiewicza, Nagrodę Fundacji im. Kościelskich, Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie literatury. Jego tom poetycki „Oda na dzień św. Cecylii” zajął czwarte miejsce w plebiscycie Programu Drugiego Polskiego Radia „25 książek na 25-lecie”; (poezje: <i>Oda na dzień św. Cecylii; Ziemia Święta; Imago mundi; De profundis; Epigonia</i> ; eseje, felietony, książki historycznoliterackie: <i>Zamieszkać w katedrze; Przepis na arcydzieło; Wencel gordyjski; Wierzyński. Sens ponad klęską. Biografia poety</i>).
	10.02	Światowy Dzień Kociwia.
1	10.02.2021	Zm. Andrzej Piskozub , polski historyk, geograf, specjalista w dziedzinie historii i geografii cywilizacji, autor wielu książek. Jednak przede wszystkim był założycielem i kierownikiem Katedry Nauki o Cywilizacji na Uniwersytecie Gdańskim. Wśród wielu jego publikacji zwracają uwagę monografie i studia dotyczące szeroko rozumianych przemian w czasie i przestrzeni. W historiozofii jego wkład polega m.in. na stworzeniu koncepcji kwadratu kulturowego, alternatywnego dla quincunxa Feliksa Konecznego. W 1953 roku ukończył Wyższą Szkołę Handlu Morskiego w Sopocie. Od 1956 roku pracował w tej uczelni jako asystent. W 1963 roku obronił pracę doktorską, w 1968 roku został doktorem habilitowanym, w 1975 roku profesorem nadzwyczajnym, zaś w 1984 roku – profesorem zwyczajnym. W latach 1981–1984 był dziekanem Wydziału Ekonomiki Transportu tej uczelni. W latach 90. przeniósł się na Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, gdzie w 1992 roku utworzył Katedrę Nauki o Cywilizacji; (<i>Polska w cywilizacji zachodniej; Cywilizacje w czasie i przestrzeni</i>); Ur. 5.02 1933.
25	14.02.1997	Zm. Andrzej Bukowski (ur. 1911), prof. zw., badacz kaszubszczyzny i Pomorza, działacz społeczny, publicysta, redaktor czasopisma „Teki Pomorska”; w 1948 r. zamieszkał w Gdańsku; był wykładowcą i w l. 1956-1962

		rektorem gdańskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej; od 1957 r. był inicjatorem powstania Uniwersytetu Gdańskiego; współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego; (wspomnienia <i>Za drutami oflagów</i> ; rozprawa doktorska <i>Regionalizm kaszubski : ruch naukowy, literacki i kulturalny</i> ; <i>Pomorze Gdańskie 1807-1850 : wybór źródeł</i> ; <i>Pomorze Gdańskie w powstaniu styczniowym</i>).
740	15.02.1282	Na zjeździe w Kępnie książę Mściwój II zawarł tajny układ „na przeżycie” z Przemysłem II , nazywany Testamentem Mestwina, na mocy którego Przemysł przejął po śmierci księcia Pomorze Gdańskie (1294), a następnie koronował się na króla Polski.
315	15.02.1707	Zm. Jan Ernest Schmieden (ur. 1626), burmistrz gdański, protobibliotekarz; jako opiekun biblioteki Rady Miasta zdobył dla niej znaczne fundusze na zakup książek oraz egzemplarz obowiązkowy z drukarni miejskiej; przekazał Bibliotece Miejskiej księgozbiór liczący ok. 2 tys. woluminów; był autorem kilkudziesięciu druków okolicznościowych.
95	16.02.1927	Zm. Franciszek Goyka (ur. 1844), rybak i marynarz, gawędziarz kaszubski; bohater powieści: <i>Kutry o czerwonych żaglach</i> i <i>Maszopi</i> Augustyna Necla.
565	17.02.1457	Na Długim Targu w Gdańsku został ścięty Marcin Kogge , przywódca spisku.
100	17.02.1922	Ur. Wacław Odyniec (zm. 1999), historyk, popularyzator historii Polski i Pomorza, prof. Uniwersytetu Gdańskiego; (<i>Dzieje Prus Królewskich</i> ; <i>Polskie dominium maris Baltici</i> ; red. i współautor <i>Dziejów Pomorza Nadwiślańskiego od VII wieku do 1945 roku</i>).
365	20.02.1657	Zm. Jakub Wejher (ur. 1609), polski magnat, wojewoda malborski, założyciel Wejherowa, „strażnik” wybrzeży morskich, fundator kościoła i klasztoru franciszkanów oraz kalwarii wejherowskiej.
140	21.02.1882	Ur. Jan Kilarski (zm. 1951), pedagog, teoretyk i praktyk krajoznawstwa, popularyzator i obrońca zabytków, publicysta, redaktor monografii krajoznawczych z cyklu „Cuda Polski”. W kwietniu 1945 r., wraz z grupą specjalistów, przybył do Gdańska, wysłany przez Ministerstwo Oświaty w celu zabezpieczenia mienia kulturalnego. Współorganizował Muzeum Miejskie (obecnie Narodowe) w Gdańsku. Wykładał na Politechnice Gdańskiej przedmiot „Poznanie Gdańska”. W 1946 r. założył Gdański Oddział PTK (obecnie PTTK). (<i>Przewodnik po Wielkopolsce</i> ; <i>Gdańsk</i> ; <i>Gdańsk – miasto nasze</i> ; <i>Poznaj Gdańsk</i>).
455	25.02.1567	Z rozkazu Zygmunta Augusta kaprowie zmienili miejsce stałego pobytu i przenieśli się z Gdańska do Pucka. Z portu gdańskiego mogli korzystać tylko w razie uzasadnionej konieczności.
95	26.02.1927	„Mazurek Dąbrowskiego” został oficjalnie polskim hymnem narodowym.
marzec		
85	1.03.1937	Do Gdańska przybył Carl Jacob Burckhardt, desygnowany w dn. 17.02.1937 r. na Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w WMG. Pełnił swój urząd do 1.09.1939 r.
75	3.03.1947	Ur. Eugeniusz Kupper , polski poeta i prozaik; (<i>Z ogłoszenia 1981</i> ; <i>Ulica Zamknięta</i> ; <i>Czekam Jutra</i> ; <i>Nieskończona Podróż</i> ; <i>Matka Boska Gdańska</i> ; <i>Przeciąganie liny</i> ; <i>Przewiew</i> ; <i>Skok w dal</i>).
1	3.03. 2021	Zm. Jerzy Limon , polski anglista, literaturoznawca, pisarz, tłumacz i teatrolog, profesor nauk humanistycznych, inicjator i dyrektor Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego. Absolwent Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Posiadał tytuł naukowy profesora nauk

		humanistycznych. Jako nauczyciel akademicki był związany z Uniwersytetem Gdańskim, gdzie był m.in. kierownikiem Zakładu Historii Literatury i Kultury Brytyjskiej. Autor około dziesięciu książek, a także wielu artykułów oraz recenzji, drukowanych w pismach polskich oraz zagranicznych. Współtworzył i objął funkcję prezesa Fundacji Theatrum Gedanense, działającej na rzecz odbudowania Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego i organizującej coroczny teatralny Festiwal Szekspirowski. Wykładał w językach polskim i angielskim. Był członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Wśród wielu nagród odznaczeń posiadał Order Imperium Brytyjskiego w stopniu oficera. Wyróżniony Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury oraz Nagrodą Naukową Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza. Uhonorowany również Medalem św. Wojciecha; (<i>Münchhauseniada; Gdański teatr „elżbietański”;</i> <i>Wieloryb. Wypisy źródłowe; Koncert Wielkiej Niedźwiedzicy; Między niebem a sceną. Przestrzeń i czas w teatrze; Piąty wymiar teatru</i>). Ur. 24.05.1950.
75	5.03.1947	Ur. Konstanty Andrzej Kulka , światowej sławy artysta muzyk, skrzypek i pedagog urodzony w Gdańsku, absolwent gdańskiej PWSM (obecnie Akademia Muzyczna).
1	5.03.2021	Zm. Piotr Świąc , polski dziennikarz, prezenter telewizyjny, wydawca i autor programów, a także wykładowca i nauczyciel akademicki. Ukończył studia na Wydziale Zarządzania i Podyplomowe Studium Dziennikarstwa na Uniwersytecie Gdańskim. Odbył szkolenia i staże zagraniczne, m.in. w Niemczech (Radio Bremen). Był prowadzącym Wiadomości w TVP1 i gospodarzem porannego pasma ogólnopolskiego w TVP Info. W latach 1994–2001 był prezenterem studia oprawy TVP1. Był dziennikarzem i prowadzącym TVP3 Gdańsk (programy: Panorama, Forum Panoramy i Forum Gospodarcze). Piotr Świąc został wyróżniony nagrodami środowiska dziennikarskiego na Przeglądzie i Konkursie Oddziałów Terenowych TVP. Otrzymał również m.in. nagrodę „Ostrego Pióra”, przyznawaną przez Business Centre Club. Wykładowca akademicki. Piotr Świąc prowadził zajęcia dydaktyczne i wykłady na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Ur. 6.05.1967.
1	6.03.2021	Zm. Ewa Synowiec , kompozytorka, teoretyczka muzyki, pianistka i pedagog. Działalność pedagogiczną rozpoczęła udzielając lekcji gry na fortepianie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie. Potem przeniosła się do Gdańska, gdzie prowadziła klasę fortepianu i kompozycji w Akademii Muzycznej. Brała udział w wielu konkursach pianistycznych. Później poświęciła się wyłącznie pracy kompozytorskiej. Jej utwory wykonywane były na wielu festiwalach muzycznych. Należała do Związku Kompozytorów Polskich. Ur. 12.04.1942.
80	7.03.1942	Zm. Konstanty Dominik (ur. 1870), ksiądz katolicki, biskup pomocniczy chełmiński (1928-1942), rektor seminarium duchownego w Pelplinie, Sługa Boży. W styczniu 1940 r. został internowany przez gestapo do Gdańska, gdzie wskutek sztykan i przesłuchań zmarł.
25	7.03.1997	Zm. Agnieszka Osiecka (ur. 1936), polska poetka, prozaik, autorka tekstów piosenek; (<i>Zabiłam ptaka w locie; Listy śpiewające; Szpetni czterdziestoletni; Biała bluzka; Na początku był negatyw</i>
170	9.03.1852	Ur. Hieronim Derdowski (zm. 1902) , poeta kaszubski, redaktor m.in. „Gazety Toruńskiej”, „Pielgrzyma Polskiego”, „Gazety Narodowej” i „Wiarusa”; (<i>O Panu Czorlińskim, co</i>

		<i>do Pucka po sece jachot; Jasiek z Knieji; Kaszube pod Widnem; Listy z podróży).</i>
50	9.03.1972	Ur. Monika Milewska , polska eseistka, dramaturg, autorka prozy, poetka, tłumaczka, antropolog kultury. Ukończyła V Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Gdańsku Oliwie. Jest absolwentką historii Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie oraz Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales w Paryżu. Pracowała jako adiunkt w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie. Jest adiunktem w Zakładzie Etnologii Instytutu Archeologii Uniwersytetu Gdańskiego. Była nominowana do Nagrody Literackiej „Nike”. Słuchowisko jej autorstwa otrzymało Grand Prix XV Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji „Dwa Teatry” w Sopocie. Była m.in. stypendystką Ministra Kultury, Ministra Edukacji Narodowej, rządu Francji i rządu Włoch, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, International Writers and Translator's Center w Rodos oraz Baltic Centre for Writers and Translators w Visby. Była także sekretarzem Gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich; (eseje: <i>Oceń i lży. Terror Wielkiej Rewolucji Francuskiej jako doświadczenie traumatyczne</i> ; dramaty i słuchowiska : <i>Dzieje sławnego Rodryga; Podróż na księżyc; Dzień w którym umarł Prokofiew</i> ; poezja: <i>Płacz komety</i> ; proza: <i>Latawiec z betonu</i>).
200	10.03.1822	Zm. Józef Wybicki , prawnik, polityk, żołnierz, publicysta, dramaturg i poeta, ur. w Będominie pod Kościerzyną, uczeń Kolegium Jezuickiego na Starych Szkotach w Gdańsku; prawnik w sądzie w Skarszewach (1762-1767), poseł, inicjator konfederacji pomorskiej w Starogardzie (1769), twórca „Mazurka Dąbrowskiego” (1797); ur. 29.09.1747 .
215	11.03.1807	Zm. Jan Wilhelm Wulf (ur. 1735), organomistrz; w 1763 r. wstąpił do zakonu cystersów w Oliwie, przybrał imię Michał i w 1776 r. przyjął święcenia kapłańskie; przed 1763 r. zbudował małe organy oliwskie, a w 1788 r. ukończył budowę wielkich, należących do największych i najciekawszych w Europie.
140	11.03.1882	Ur. Franciszek Sędzicki , dziennikarz, publicysta, pisarz i działacz kaszubski; (poezje: <i>Dumki z kaszubskich pól; Wiatr zawiął od pomorskich stron; Godka o Januszu Skwierku...</i> ; <i>Szumiało nom polści morze; Jestem Kaszubą; powieść Jaromar; Ilustrowany przewodnik po Gdańsku; Baśnie kaszubskie</i>); zm. 19.04.1957 .
25	15.03.1997	Zm. Julian Platt , historyk literatury, badacz okresu oświecenia, nauczyciel akademicki; od 1972 r. związany z Uniwersytetem Gdańskim; („ <i>Zabawy Przyjemne i Pożyteczne</i> ” 1770-1777 : <i>zarys monografii pierwszego czasopisma literackiego</i>); ur. 26.10.1923.
1	15.03.2021	Zm. Kazimierz Kostka , artysta rzeźbiarz. Jego życiową pasją była rzeźba, głównym tworzywem zaś drewno. Często podejmował tematykę religijną. Najbardziej znana jego praca to cykl rzeźb pt. „Kapela kaszubska”, które stanęły na Ołtarzu Papieskim na sopockim hipodromie w 1999 roku podczas pielgrzymki Jana Pawła II. Jego twórczość prezentowana była na wystawach w kraju i za granicą. Ur. 22.10.1945.
90	17.03.1932	Zm. Anna Karwatowa z Bardzkich (ur. 1854), pseud. Bolesława B., urodzona w Małym Turzu pod Tczewem, poetka, autorka patriotycznych powieści i utworów scenicznych, podtrzymujących na duchu Polaków pod zaborem pruskim; (<i>Mieczysław I -książę Polski; Na naszej glebie; Pieniądz czy osoba?; Kwiat Jagiellonów; Czarna perła; Bratnie dusze</i>).
	19.03	Dzień Jedności Kaszubów.

	20.03	Międzynarodowy Dzień Inwalidów i Ludzi Niepełnosprawnych.
	21.03	Światowy Dzień Poezji - ustanowiony przez UNESCO jesienią 1999.
115	21.03.1907	Ur. Bernard Sychta , ksiądz prałat, pisarz, poeta, dramaturg, etnograf, psychiatra, leksykograf, malarz i rysownik, największy folklorysta Kaszub, Kociewia i Borów Tucholskich, urodzony na Kaszubach, od 1928 przebywający na Kociewiu, w tym od 1947 r. w Pelplinie; (<i>Wesele kociewskie; Słownik gwar kaszubskich; Słownictwo kociewskie na tle kultury ludowej; Ostatnia gwiazdka Mestwina</i>); zm. 25.11.1982.
30	21.03.1992	Zm. Maria Boduszyńska-Borowikowa (ur. 1910), pisarka, tłumaczka literatury angielskiej (m.in. N. Monsarrata, I. Shawa, G. Maxwella, D. Defoe, J. Conrada); redaktorka w czasopiśmie "Jantar" i "Gospodarka Morska", a także w wydawnictwie Instytutu Bałtyckiego i Instytutu Morskiego; (<i>Życie jak płomień; Krzywe Jezioro; Troski i radości tłumacza</i>).
545	22.03.1477	Pierwsza informacja o śmierci Pawła Beneke (ur. ok. 1430), najśłynniejszego żeglarza i kapra gdańskiego, dowódcy karaweli „Der Peter von Danzig”; jego największym łupem był tryptyk „Sąd Ostateczny”, przekazany do kościoła Mariackiego w Gdańsku; prawdopodobnie zmarł w niewyjaśnionych okolicznościach.
65	22.03.1957	Ur. Jacek Kaczmarek (zm. 2004), polski pieśniarz, poeta, prozaik; (<i>Mury; Raj; Autoportret z kanałią; Tuneł</i>).
425	24.03.1597	Zm. Jan Bernard Bonifacio markiz d’Orrii , włoski filozof i bibliofil, od 1591 r. przebywający w Gdańsku; jego księgozbiór zapoczątkował Bibliotekę Rady Miejskiej, której spadkobiercą jest Biblioteka Gdańska PAN; ur. 10.04.1517.
30	25.03.1992	Ustanowiono metropolię gdańską i podniesiono diecezję gdańską do godności archidiecezji. Do archidiecezji gdańskiej włączono część diecezji pelplińskiej, m.in. Gdynię i Półwysep Helski. Do metropolii gdańskiej należy diecezja pelplińska i elbląska.
75	26.03.1947	Powstał gdański oddział Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza , zalegalizowany 3 października. Pierwszym przewodniczącym był Marian Des Loges (1947-1953), następnym Andrzej Bukowski (1953-1957, od 1959) i kolejnym Adam Bocheński (1957-1959).
	27.03	Międzynarodowy Dzień Teatru.
115	29.03.1907	Ur. Jacek Żuławski (zm. 1976), artysta malarz, grafik, pedagog, taternik i żeglarz, inicjator wyjazdu do Gdańska grupy artystów, w celu założenia wyższej uczelni artystycznej; w nowo powstałej uczelni – Instytucie Sztuk Pięknych w Sopocie (następnie PWSSP, obecnie ASP) – objął katedrę rysunku, a w 1948 r. zorganizował specjalizację malarstwa architektonicznego, którą prowadził do 1965 r.; (projekt wnętrz Ratusza Głównego Miasta w Gdańsku; polichromia sali Białej i sali Zodiaków; 12 drzeworytów do <i>Niobe</i> K.I. Gałczyńskiego; rys. satyryczne do apokryfu T. Boya-Żeleńskiego <i>Odsiecz Wiednia, czyli toaletka królowej Marysieńki</i>).
85	29.03.1937	Zm. Friedrich Wilhelm Lorentz (ur. 1870), niemiecki slawista i etnograf, badacz gwar kaszubskich; (<i>Gramatyka pomorska; Teksty pomorskie; Geschichte der pomoranischen «kaschubischen» Sprache; Polskie i kaszubskie nazwy miejscowości na Pomorzu Kaszubskim; Mapa narzeczy pomorskich</i>).
25	30.03.1997	Zm. Krzysztof Nowicki (ur. 1940), polski poeta, prozaik, krytyk literacki, publicysta; (<i>Główna przegrana; Pertraktacje; Ostatni kwartał; Drugie życie</i>).
40	31.03.1982	Zm. Marian Marcin Górski (ur. 1910), lekarz, prof. od

		1948 r. związany z Akademią Medyczną w Gdańsku, w l. 1959-1968 prorektor, w l. 1968-1972 rektor AMG; prowadził badania nad chorobami wątroby i trzustki, stwierdził zakaźność niektórych chorób wątroby (wirusowe zapalenie wątroby).
kwiecień		
	1.04	Międzynarodowy Dzień Ptaków - obchodzony od 1906.
115	1.04.1907	Do gminy Oliwa włączono wieś rybacką Jelitkowo i tereny obecnego Przymorza. Oliwa wówczas nie należała jeszcze do Gdańska; stało się to dopiero w 1926 r.
115	1.04.1907	W granicach Gdańska znalazła się Przeróbka (Troyl).
95	1.04.1927	Wydział Morski Państwowego Instytutu Meteorologicznego (PIM) przeniesiony został z Wolnego Miasta Gdańska do nowej siedziby w Gdyni przy ul. Abrahama nr 5. Wysokość stacji wynosiła 5 m n.p.m., wysokość termometrów - 6.85 m n.p.m. (1.85 m nad gruntem), deszczomierza Hellmana - 1 m nad gruntem, a barometru zainstalowanego na II piętrze budynku - 12.03 m n.p.m. Na stacji były zainstalowane: anemograf elektryczny, wiatrowskaz elektryczny, termohigrograf, a od czerwca tegoż roku: aktynometr, aktynograf Górczyńskiego i dalekomierz Wiganda. Historia tej placówki sięga 1920 r., gdy powstał Wydział Meteorologiczny Urzędu Hydrograficznego przy Marynarce Wojennej RP. Na mocy decyzji Rady Ministrów RP z dn. 14 grudnia 1921 r. przekształcono go w Wydział Morski przy PIM, z siedzibą w Nowym Porcie (Neufahrwasser) przy ul. Portowej 37. Od 1927 r. działał w Gdyni. 25 czerwca 1931 r. stację przeniesiono do nowego gmachu Obserwatorium Morskiego przy ul. Nadbrzeżnej (późniejszej Waszyngtona), na wysokość 2,6 m. n.p.m. Od 1941 r. w budynku Obserwatorium Morskiego PIM działało niemieckie obserwatorium meteorologiczne „Marine Observatorium Gotenhafen”. Obecnie jest to Oddział Morski Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
80	1.04.1942	Ur. Lucyna Żuk , absolwentka polonistyki KUL, st. kustosz bibliotekarstwa, wybitna specjalistka w zakresie opracowania zbiorów i organizacji warsztatu informacyjnego w bibliotekach publicznych. Od 1965 związana z WBP w Gdańsku; twórczyni i długoletnia kierowniczka Czytelni Naukowej WBP, wzorcowej placówki tego typu w skali kraju ; współorganizatorka i kierowniczka Policealnego Studium Bibliotekarskiego, wykładowczyni na wielu ogólnopolskich szkoleniach specjalistycznych ; członek Komitetu Konsultacyjnego Przepisów Katalogowania Książek. Publikowała m.in. w <i>Bibliotekarzu Gdańskim</i> i <i>W kręgu książek</i> ; zm. 1986.
	2.04	Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci - obchodzony od 1967 w rocznicę urodzin H. Ch. Andersena.
100	4.04.1922	Zm. Bruno Pompecki (ur. 1880), historyk literatury, nauczyciel i poeta; (wiersze <i>Weichselrauschen</i> ; <i>Verklungene Tage</i> ; <i>Heilige Stunden</i> ; monografia <i>Literaturgeschichte der Provinz Westpreussen 1772-1915</i>).
90	4.04.1932	Ur. Jerzy Gruza , polski reżyser telewizyjny, filmowy i teatralny, scenarzysta; w l. 1983-91 dyrektor artystyczny Teatru Muzycznego w Gdyni; (cykle rozrywkowe: <i>Poznajmy się</i> ; <i>Małżeństwo doskonałe</i> ; <i>Kariera</i> ; seriale: <i>Wojna domowa</i> ; <i>Czterdziestolatek</i> ; <i>Tygrysy Europy</i> ; filmy: <i>Dzięcioł</i> ; <i>Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka</i> ; <i>Alicja</i> ; musicale: <i>Drugie wejście smoka</i> A. Korzyńskiego; <i>Skrzypek na dachu</i> J. Bocka; <i>My Fair Lady</i> F. Loewe; <i>Jesus Christ Superstar</i> A.L. Webera). Zm. 16.02.2020.

100	9.04.1922	Nastąpiła unifikacja Wielkopolski i ziemi pomorskiej. Zlikwidowano ministerstwo b. dzielnicy pruskiej w Poznaniu i zamknięto urzędy odpowiedzialne za połączenie tych ziem.
25	9.04.1997	Zm. Hans Georg Siegler , niemiecki prawnik, pisarz, poeta, publicysta; (<i>Wandert ein Storm; Von Danzig aus. Reisewege in Westpreußen, Pommern und Ostpreussen heute; Chronik eines Jahrtausends; Gorycz i słodycz = Bitter und Süß</i>). Ur. 24.05.1920.
505	10.04.1517	Ur. Jan Bernard Bonifacio markiz d'Orii zob.: 24.03.1597.
100	10.04.1922	Ur. Henryk Stankiewicz (zm. 2003), pracownik Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla niesłyszących w Wejherowie, inicjator powstania w tym mieście, pierwszej w Polsce szkoły średniej dla niesłyszących, działacz Społecznego Komitetu Opieki nad Mogiłami Piaśnicy.
115	12.04.1907	Ur. Juliusz Mowiński (zm. 1976), organista, nauczyciel muzyki, dyrygent chórów, kompozytor; od 1945 r. związany z Lęborkiem.
	13.04	Dzień Pamięci Ofiar Katynia - obchodzony w rocznicę ujawnienia przez Niemców w 1943 informacji o odkryciu w Katyniu masowych grobów oficerów WP, zamordowanych przez NKWD w 1940 r.
225	13.04.1797	Grupa spiskowców ze Związku Wolnych Polaków, na czele z gimnazjalistą Gottfriedem B. Bartholdym, planowała wzniesić antypruskie powstanie. Spisek został wykryty, przywódca aresztowany i osadzony.
80	14.04.1942	Ur. Jerzy Treder , polski językoznawca, dialektolog, badacz języka kaszubskiego. Ukończył studia polonistyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku. Pracował kolejno w WSP i od 1970 na Uniwersytecie Gdańskim. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1994. Był m.in. członkiem Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, członkiem-założycielem Instytutu Kaszubskiego, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego oraz Komisji Słowiańskiej Frazeologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów. Otrzymał Medal Stołema; (<i>Gramatyka kaszubska. Zarys popularny; Toponimia powiatu wejherowskiego; Historia kaszubszczyzny literackiej. Studia; Kaszubi - wierzenia i twórczość. Ze słownika Sychty</i>). Ur. 2.04.2015.
85	14.07.1937	Ur. Dieter Schenk , niemiecki kryminolog, niezależny publicysta. Napisał wiele książek o zbrodniach Niemiec nazistowskich głównie w Polsce. Jest m.in. autorem pracy pt. „ <i>Poczta Polska w Gdańsku</i> ” (pol. tłum. 1999 r.; wyd. oryginalne 1995 r.), w której przedstawił wiele spraw związanych z obroną Poczty Polskiej w Gdańsku 1.09.1939 r. , z nielegalnym procesem jej obrońców, a także ze staraniami niemieckich prawników po II wojnie światowej o unieważnienie wyroku i uniewinnienie wszystkich skazanych. W 2003 roku został Honorowym Obywatel Miasta Gdańska; (<i>Albert Forster – gdański namiestnik Hitlera: zbrodnie hitlerowskie w Gdańsku i Prusach Zachodnich; Gdańsk 1930-1945. Koniec pewnego Wolnego Miasta</i>).
65	19.04.1957	Zm. Franciszek Sędzicki , dziennikarz, publicysta, pisarz i działacz kaszubski; (poezje: <i>Dumki z kaszubskich pól; Wiatr zawiął od pomorskich stron; Godka o Januszu Skwierku...</i> ; <i>Szumiało nom polści morze; Jestem Kaszubą; powieść Jaromar; Ilustrowany przewodnik po Gdańsku; Baśnie kaszubskie</i>); ur. 11.03.1882.
1	19.04.2021	Zm. Regina Pawłowska , uczona, filolog, językoznawca, profesor nauk humanistycznych. Urodzona w Mohylewie. Po II wojnie światowej osiedliła się w Gdańsku. Ukończyła studia polonistyczne na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku.

		Została zatrudniona na tej uczelni, a następnie na Uniwersytecie Gdańskim. Pracowała również w szkołach średnich jako nauczycielka języka polskiego. Uzyskała stopień naukowy doktora na podstawie pracy, dotyczącej dziejów języka polskiego w Gdańsku w XVII wieku. Była profesorem nauk humanistycznych. Specjalizowała się w zakresie językoznawstwa i metodyce nauczania literatury i języka polskiego; (<i>Z dziejów języka polskiego w Gdańsku: stan wiedzy o polszczyźnie w XVII wieku; Lingwistyczna teoria nauki czytania</i>); Ur. 22.09.1935.
215	20.04.1807	Ur. Wincenty Pol (zm. 1872), poeta, uczestnik powstania listopadowego, styczniowego i Wiosny Ludów; współpracował z gen. Józefem Bemem w organizowaniu wychodźstwa; prof. geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim. (<i>Pieśni Janusza; Historia szewca Jana Kilińskiego...; Pieśń o ziemi naszej; Obrazy z życia i podróży; Wypadki JPana Benedykta Winnickiego w podróży...; Pamiętniki JPana Winnickiego: Senatorska zgoda; Sejmik generał województwa ruskiego odprawiony 1766 r. w Sądowej Wiszni; Wit Stwosz; Rok myśliwca; Pamiętniki</i>)
	22.04	Święto Ziemi (Międzynarodowy Dzień Ziemi) - obchodzone w USA od 1970, w Polsce od 1990.
65	22.04.1957	Ur. Donald Tusk , polityk liberalny, z wykształcenia historyk, redaktor naczelny „Przeglądu Politycznego”, działacz Kongresu Liberalno-Demokratycznego, współzałożyciel Platformy Obywatelskiej, współinicjator i współautor albumów <i>Był sobie Gdańsk</i> .
55	22.04.1967	Zm. Adolf Polak (ur. 1890), prof. zw., prof. Politechniki Lwowskiej i Gdańskiej, twórca pierwszej maszyny parowej do napędów okrętowych, konstruktor okrętowych silników spalinowych; (<i>Wykład elementów maszyn; Wpływ sprężystości na działanie koła zamachowego</i>).
45	22.04.1977	Zm. Maria Helena Szpyrkówna (ur. 1893), polska poetka, powieściopisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży, w l. 1946-1956 mieszkanka Sopotu; (poezje: <i>Zwrotki jesienne; Słowo o Gdańsku; Sztychy gdańskie</i> ; powieści: <i>Wielki cham; Tajemnica masońskiego zegara; Powrót na Bałtyk</i> ; wiersze dla dzieci: <i>Mikołajki – samograjki; Sprawy Dyzia Wszędziwizia</i>).
	23.04	Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich - ustanowiony przez UNESCO w 1997, na wniosek rządu Hiszpanii i Międzynarodowej Unii Wydawców.
100	24.04.1922	W Wolnym Mieście Gdańsku została utworzona administracja kościelna podległa bezpośrednio Watykanowi . Stolica Apostolska mianowała biskupa rzymskiego Edwarda O'Rourke administratorem i uniezależniła WMG od diecezji chełmińskiej.
15	27.04.2007	Zm. Klemens Gniech , inż., dyrektor Stoczni Gdańskiej w Sierpniu '80, odwołany po wprowadzeniu stanu wojennego; w l. 80. wyemigrował do Niemiec, gdzie pracował jako ekspert stoczniowy. Ur. 14.12.1933.
90	30.04.1932	Ur. Ryszard Stryjec , artysta grafik związany z Gdańskiem, redaktor graficzny „Liter”; zajmował się grafiką, malarstwem, rysunkiem, ceramiką, medalierstwem i ilustracją książkową; podejmował tematykę marynistyczną i gdańską; w późniejszej twórczości pojawiły się stwory fantastyczne – gryfy, bazyliuszki, harpie i syreny. Zm. 5.06.1997 .
maj		
95	1.05.1927	W poopackim pałacu w Oliwie otwarto placówkę muzealną pod nazwą „ Staatliche Landesmuseum für Danziger Geschichte ”. Muzeum zostało udostępnione publiczności w 1928 r.

	2.05	Święto Flagi Państwowej.
	3.05	Święto Narodowe Trzeciego Maja.
85	3.05.1937	Ogłoszono akt konsolidacji Gminy Polskiej i Związku Polaków w WMG. Utworzona została zjednoczona organizacja pod nazwą Gmina Polska Związek Polaków.
205	4.05.1817	Ur. Florian Ceynowa (zm. 1881), badacz folkloru kaszubskiego, lekarz, językoznawca, nazywany „ojcem literatury kaszubskiej”; (<i>Obrazcy kaszebskago narieczija; Sto frantówek z połudnjowěj częścj Pomorza Kaszubskjego...; Skórb Kaszėbskostovjnskjè mové</i>).
30	6.05.1992	Zm. Tadeusz Michał Kielanowski (ur. 1903), lekarz, kierownik Kliniki Chorób Płuc Akademii Medycznej w Gdańsku, założyciel pierwszego w Polsce Telefonu Zaufania.
	8.05	Międzynarodowy Dzień Zwycięstwa.
	8.05	Dzień Bibliotek i Czytelnictwa.
	8.05	Międzynarodowy Dzień Czerwonego Krzyża - obchodzony w rocznicę urodzin Henriego Dunanta, szwajcarskiego filantropa, współtwórcy Czerwonego Krzyża.
100	8.05.1922	W Wolnym Mieście Gdańsku powołany został Polski Klub Wioślarski; z przystanią na Polskim Haku, przy ujściu Motławy do Wisły. W 1926 władze WMG zabroniły klubowi używania herbu Gdańska na banderze i emblematach. Zastąpiono go wizerunkiem korony zygmuntońskiej.
1	8.05.2021	Zm. Jacek Starościak , polski samorządowiec, urzędnik państwowy i dyplomata, w latach 1990–1991 pierwszy po przemianach demokratycznych prezydent Gdańska. Studiował na Wydziale Elektroniki Politechniki Gdańskiej. W latach 1971–1973 był pracownikiem Wydziału Nawigacyjnego Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni. W 1980 wstąpił do „Solidarności”, przewodniczył komisji zakładowej w instytucie. Po wprowadzeniu stanu wojennego związany z diecezjalną komisją charytatywną. W drugiej połowie lat 80. zatrudniony jako kierownik redakcji literatury naukowej i fachowej w Wydawnictwie Morskim. Współtworzył lokalny Klub Inteligencji Katolickiej. Po wyborach w 1989 roku został dyrektorem wojewódzkiego biura poselsko-senatorskiego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego. W 1990 uzyskał mandat radnego Gdańska. W lipcu 1990 został powołany na urząd prezydenta miasta i funkcję tę pełnił do 14 czerwca 1991. W tym samym roku przeszedł na stanowisko dyrektorskie do Kancelarii Prezydenta RP. Od 1995 pracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, m.in. jako konsul generalny RP w Londynie i radca ministra. W latach 1998–2002 oddelegowany do Sztokholmu na stanowisko szefa Stałego Międzynarodowego Sekretariatu Rady Państw Morza Bałtyckiego. Następnie w Departamencie Unii Europejskiej i Obsługi Negocjacji Akcesyjnych MSZ. W 2003 przewodniczył Komitetowi Krajowych Koordynatorów w ramach polskiej prezydencji w Inicjatywie Środkowoeuropejskiej. W 2001 wyróżniony Medalem Księcia Mściwoja II. Ur. 10.09.1947.
40	11.05.1982	Zm. Zygmunt Brocki , redaktor, językoznawca, bibliograf, propagator kultury języka polskiego; w 1947 r. przybył na Wybrzeże; związał się z Instytutem Morskim; (<i>Kot i kotwica; Morze na oku; Morze pije rzekę; Pontoniakiem nad morze; Michałki z kambuza; Mikrotoponimia gdańskich obszarów dorzecza Wisły; współautor Nazw miast Pomorza Gdańskiego</i>); ur. 6.01.1922.
	12.05	Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki
100	12.05.1922	Zm. Hugo Conwentz (ur. 1855), dyrektor muzeum przyrodniczego w Zielonej Bramie (Zachodniopruskie

		Muzeum Prowincjonalne), pionier europejskiej ochrony przyrody, propagator idei parków narodowych, twórca pojęcia „pomnik przyrody”, inicjator rezerwatu w Górkach Wschodnich.
100	13-14.05.1922	Miały miejsce uroczystości związane z otwarciem Gimnazjum Polskiego Macierzy Szkolnej w Wolnym Mieście Gdańsku.
565	15.05.1457	Król Kazimierz Jagiellończyk nadał Gdańskowi przywilej, nazywany wielkim. Dokument ten przyczynił się do rozwoju potęgi miasta. Gdańsk otrzymał m.in. potwierdzenie wszystkich wcześniejszych nadań terytorialnych, mennicę z prawem bicia srebrnej i złotej monety z wizerunkiem króla oraz prawo obsadzania wszystkich świeckich i kościelnych urzędów w mieście, oprócz stanowiska proboszcza kościoła NMP.
100	15.05.1922	Ur. Franciszek Fenikowski , poeta, powieściopisarz, autor reportaży, felietonów (m.in. <i>Pigułki ze starej apteki</i> w „Głosie Wybrzeża”), sztuk lalkowych i widowisk telewizyjnych; w l. 1948-1976 związany z Gdańskiem i Wybrzeżem; (powieści: <i>Zakręt pięciu gwiazdek</i> ; <i>Pierścień z łabędziem</i> ; <i>Rękopis z gospody „Pod Łososiem”</i> ; legendy: <i>Okręt w herbie</i> ; <i>Gdańska szkatułka</i> ; <i>Złoty strąd</i> ; <i>Piernikowe miasto</i> ; reportaże: <i>Przymorze</i> ; <i>U studni czasu</i> ; poezje: <i>Ziemia- gwiazda zielona</i> ; <i>Noc nie trwa wiecznie</i>); zm. 15.11.1982.
25	15.05.1997	Zm. Kazimierz Raepke (ur. 1936), ks. katolicki, działacz społeczny, miłośnik astronomii i kaszubszczyzny; piewca Kartuz i Gochów; (monografie: <i>Kościół dawnej Kartuzji Kaszubskiej w Kartuzach : zarys historii</i> ; <i>Z dziejów Kartuzji Kaszubskiej i kościoła kolegiackiego w Kartuzach</i> ; artykuł <i>O Borzyszkowach – stolicy Kaszub na Gochach</i>);
85	16.05.1937	Ur. Jan Drzeżdżon , kaszubski prozaik, ur. w Domatowie na Pomorzu, związany z Gdańskiem i Słupskiem; (<i>Piętno Smętka</i> ; <i>Dzwónnik</i> ; <i>Kraina Pantalonków</i> ; <i>Wśród ludzi</i> ; <i>Poszukiwania</i> ; <i>Czerwony dwór</i> ; <i>Współczesna literatura kaszubska 1945-1980</i>); zm. 22.08.1992.
25	18.05.1997	Zm. Janusz Sokołowski (ur. 1921), prof. zw., chemik, humanista, pierwszy rektor Uniwersytetu Gdańskiego (w l. 1970-1981); (<i>Budowa azotowych glikozydów</i> ; współautor <i>Zarysu teorii chemii organicznej</i> ; <i>Teoretycznych podstaw chemii organicznej</i> ; <i>Analizy związków organicznych</i>).
70	24.05. 1952	Ur. Mieczysław Abramowicz , polski pisarz, historyk, aktor-lalkarz, reżyser teatru lalek. W latach 1971–1975 studiował filozofię na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL). Był absolwentem Wydziału Reżyserii Teatru Lalek Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, filii w Białymstoku. Współpracował również z Instytutem Laboratorium Jerzego Grotowskiego oraz z Peterem Schumannem z teatru „Bread and Puppet”.. Pod koniec lat 80. XX wieku wraz z żoną założył w Gdańsku zawodowy, prywatny teatr lalek „W drodze”. W latach 1997–2002 był kustoszem Muzeum Opowieści w Nadbałtyckim Centrum Kultury. Następnie był pracownikiem Działu Teatralnego Muzeum Narodowego w Gdańsku i rzecznikiem prasowym gdańskiej gminy żydowskiej. Autor sztuk teatralnych, twórca słuchowisk radiowych i filmów dokumentalnych, prac publicystycznych o historii Gdańska i dziejach gdańskich Żydów. Uzyskał stopień naukowy doktora na podstawie monografii „Teatr żydowski w Gdańsku 1876-1968”. Jest laureatem Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury, Pomorskiej Nagrody Artystycznej, oraz Nagrody Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury „Splendor Gedanensis”; (<i>Każdy przyniósł, co miał najlepszego</i> ; <i>Gdańsk według Günтера Grassa</i> ; <i>Bowiem jak śmierć potężna jest pamięć</i>). Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
565	25.05.1457	Król Kazimierz Jagiellończyk nadał Gdańskowi kolejny

		przywilej, na mocy którego do dotychczasowego herbu miasta – dwóch krzyży – dodana została korona. Miasto otrzymało także wiele uprawnień honorowych.
85	25.05.1937	W Oliwie został uprowadzony i zamordowany przez funkcjonariuszy Gdańskiej Policji Politycznej Hans Wiechemann , poseł do Volkstagu, socjaldemokrata, związkowiec (ur. 1895); jego zwłoki odnaleziono po kilku tygodniach.
215	26.05.1807	Podpisany został akt kapitulacji twierdzy w Wisłoujściu; było to ostateczne zdobycie Gdańska przez wojska napoleońskie , po 76 dniach oblężenia. Armia Napoleona dotarła pod Gdańsk na początku marca. 10.03 Francuzi unieruchomili gdańskie młyny, zamykając w Pruszczu Gdańskim dopływ wody do Raduni. W bitwie o miasto zasłużyły się oddziały polskie pod wodzą gen. Jana Henryka Dąbrowskiego.
1	26.05.2021	Zm. Marian Zacharewicz , kompozytor, piosenkarz, menedżer i dziennikarz muzyczny. Był absolwentem Akademii Muzycznej w Gdańsku. Pracował jako kompozytor i piosenkarz. Brał udział w największych polskich festiwalach piosenki, Był mężem piosenkarki Ireny Jarockiej, ale także twórcą wielu przebojów z jej repertuaru oraz jej menadżerem. Współtworzył „Radio Eska Nord”., gdzie przez jakiś czas był prezesem. Wykładał również dziennikarstwo radiowe w jednej ze szkół wyższych w Gdańsku. Ur. 19.04.1945.
145	27.05.1877	Zm. Hiacynt Jackowski (ur. 1805), działacz narodowy i społeczny na Pomorzu, członek Towarzystwa Naukowego w Toruniu, członek Koła Polskiego w Berlinie, aktywny obrońca praw języka polskiego na forum parlamentarnym, jeden z przywódców powstania styczniowego na Pomorzu; inicjator wielu działań na rzecz rozwoju polskiego rolnictwa na Pomorzu, m.in. współtwórca Tow. Rolniczego dla Ziemi Kaszubskiej w Kościerzynie (1862), Towarzystwa Rolniczego w Starogardzie (1862), Sejmików Gospodarskich (1867), Banku Rolniczo-Przemysłowego w Starogardzie (1871).
135	28.05.1887	Ur. Henryk Leon Strasburger , doktor prawa, ekonomista, polityk, minister przemysłu i handlu, komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku, minister skarbu. Od października 1918 do 1922 podsekretarz stanu w resorcie przemysłu i handlu. Był od września 1920 do marca 1921 członkiem polskiej delegacji na rokowania pokojowe w Rydze, kończące wojnę polsko-bolszewicką. Później pełnił stanowiska w kilku polskich rządach. M.in. był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Komisarzem Generalnym RP w Wolnym Mieście Gdańsku został w 1924 roku i funkcję tę pełnił do 1932 roku. W czasie II wojny światowej był m.in. ministrem w dwu rządach Władysława Sikorskiego oraz ministrem stanu do spraw Bliskiego Wschodu w rządzie Stanisława Mikołajczyka. Od 16 października 1945 do 19 września 1946 był ambasadorem w Wielkiej Brytanii, reprezentując Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej w Warszawie. Pozostał na emigracji w Londynie, gdzie zmarł. Zm. 2.05.1951
105	28.05.1917	Ur. Leonid Teliga (zm. 1970), dziennikarz, żeglarz, jako pierwszy Polak samotnie opłynął na jachcie „Opty” kulę ziemską 1967-1969; (<i>Samotny rejs „Opty”</i>).
czerwiec		
65	2.06.1957	Zm. Marian Des Loges (ur. 1898), bibliotekarz, literaturoznawca i historyk sztuki; w l. 1945–1950 wicedyrektor Biblioteki Miejskiej w Gdańsku; od 06.1950 r. dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Gdańskiej; założyciel Gdańskiego Koła Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich oraz Oddziału Gdańskiego

		Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza; propagator odbudowy zabytkowego Gdańska i utworzenia uniwersytetu; współpracownik miesięcznika „Wiatr od Morza” i działu literackiego Polskiego Radia w Gdańsku.
45	2.06.1977	Zm. Malwina Szczepkowska (ur. 1909), powieściopisarka, autorka słuchowisk i utworów scenicznych, teatrolog, reż. teatralny i radiowy; (<i>20 lat teatru na Wybrzeżu</i> ; powieści: <i>Dom na prowincji</i> ; <i>Schody w górę</i> ; <i>Dom chorych dusz</i> ; <i>Ręka</i>). Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
15	3.06. 2007	Zm. Adam Witold Bilikiewicz , prof. dr hab. nauk medycznych, lekarz psychiatra, kontynuator prac ojca – Tadeusza, założyciela gdańskiej szkoły psychiatrycznej, kierownik Katedry Chorób Psychiczych AMG, twórca i kierownik Kliniki Psychiatrii Wieku Rozwojowego, Zaburzeń Psychotycznych i Wieku Podeszłego AMG, red. nac. „Psychiatrii Polskiej”, współautor podręczników z psychiatrii. Ur. 2.04.1933.
105	4.06.1917	Dekretem prezydenta Francji Raymonda Poincaré została powołana polska armia we Francji (Błękitna Armia).
	5.06	Światowy Dzień Środowiska Naturalnego - obchodzony od 1973 na wniosek ONZ.
25	5.06.1997	Zm. Ryszard Stryjec , artysta grafik związany z Gdańskiem, redaktor graficzny „Liter”; zajmował się grafiką, malarstwem, rysunkiem, ceramiką, medalierstwem i ilustracją książkową; podejmował tematykę marynistyczną i gdańską; w późniejszej twórczości pojawiły się stwory fantastyczne – gryfy, bazyliuszki, harpie i syreny. Ur. 30.04.1932.
90	6.06.1932 (zgodnie z metryką, zmienioną w 1944 ur. w 1933)	Ur. Zbigniew Ryszard Żakiewicz (zm. 2010), prozaik, eseista, autor utworów dla dzieci i młodzieży, rusycysta; (powieści: <i>Ród Abaczów</i> ; <i>Biały karzeł</i> ; <i>Dolina Hortensji</i> ; <i>Wilcze łąki</i> ; <i>Ciotuleńka</i> ; <i>Wilio, w głębokościach morza</i> ; <i>Gorycz i sól morza</i> ; szkice literackie: <i>Ludzie i krajobrazy</i> ; <i>Dziennik intymny mego N.N.</i> ; <i>Ujrzane, w czasie zatrzymane</i> ; utwory dla dzieci i młodzieży: <i>Kraina Sto Piętej Tajemnicy</i> ; <i>Dwaj dzielni z Plimplańskiego Lasu</i> ; <i>Opowieści z Bajkolandii</i> ; <i>Latarnia dziadka Utopka</i>). Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
70	7.06.1952	Ur. Andrzej Grzyb , pisarz, poeta i regionalista, polityk i samorządowiec, senator. Ukończył filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. Pracował w prywatnych przedsiębiorstwach. W latach 90. sprawował urząd burmistrza Czarnej Wody. Od 1998 do 2002 pełnił funkcję starosty powiatu starogardzkiego. W latach 2002–2007 zasiadał w sejmiku pomorskim, zajmując w nim stanowisko wiceprzewodniczącego. W wyborach parlamentarnych w 2007 z ramienia Platformy Obywatelskiej sprawował mandat senatora VII i VIII kadencji. W 2015 nie kandydował na kolejną kadencję. Był przede wszystkim pisarzem i poetą, debiutował na łamach czasopisma „Pomerania”. Opublikował łącznie ponad 40 książek. Należał do Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego; (<i>Skrajem lasów</i> ; <i>Cierpka tajemnica świata</i> ; <i>Jan Konrad – siedem żywotów i prawdziwa śmierć</i> ; <i>Ana</i>) Zm. 3.07.2016. Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl .
1	7.06.2021	Zm. Jan Zygmunt Paterek (ur. 1942), gitarzysta, wykładowca akademicki. Ukończył studia wychowania muzycznego w Akademii Muzycznej w Łodzi, a także na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej w Katowicach. Był zatrudniony na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Nadano mu tytuł profesora w zakresie sztuk muzycznych. Wykształcił wielu laureatów ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów gitarowych.. Był autorem programów nauczania gry na gitarze w ognisku

		muzycznym i szkole muzycznej, pomysłodawcą i prezesem „Stowarzyszenia Gitariada. Był również promotorem siedemdziesięciu pisemnych prac dyplomowych.
555	8.06.1457	Król Kazimierz Jagiellończyk zajął zamek malborski , przekupując najemników sumą 190 tys. florenów zaległego żołdu, niezapłaconego przez krzyżaków. Mieszczanie wkrótce oddali miasto ponownie krzyżakom, zamek pozostał w rękach polskich
75	8. 06. 1947	Ur. Jan Piotr Grabowski , poeta, prozaik. Od urodzenia mieszkał do końca 1981 r. w Malborku, gdzie ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza. Od początku 1982 r. na stałe osiadł w Gdańsku. Ukończył filologię polską na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Podczas studiów był dziennikarzem. Otrzymał kilka wyróżnień na ogólnopolskich konkursach dla dziennikarzy studentów. Jako poeta debiutował wierszem pt. „Dotykanie czasu” na łamach „Dziennika Bałtyckiego” (1977 r.) Debiutem prozatorskim było opowiadanie pt. „Jak szukanie śladów ptaka w powietrzu, albo dróg ryby w wodzie” opublikowane w tygodniku „Literatura” w 1977 r. M.in. Laureat Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska, Medalu Sint Sua Praemia Laudi, Wojewody Pomorskiego za wybitne zasługi dla Województwa Pomorskiego, Nagrody Główna w pierwszej edycji Konkursu Poezji Religijnej „Pamięć i Tożsamość”, zorganizowanego przez Fundację Edukacji i Twórczości, dla uczczenia osoby Karola Wojtyły – Jana Pawła II, Złotego Krzyż Zasługi za osiągnięcia w pracy twórczej. (<i>Deszcz i płomień; Łaska widzenia; Kolor chryzoprazu; Złoto i biel; Srebrne adagio; Ukryte spojrzenie; Zabójstwo Ahuramazdy</i>).
95	9.06.1927	Ur. Jerzy Zabłocki , artysta malarz, grafik, prof. zw., wykładowca i w l. 1987-1990 rektor PWSSP (obecnie ASP) w Gdańsku, współtwórca „szkoły sopockiej”; w l. 1991-1993 wykładowca na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Ankarze; projektował scenografie, gobeliny, plakaty, opracowania graficzne katalogów, wystroje urbanistyczne miast; wystawy indywidualne m.in. w Frankfurt nad Menem, Pradze, Paryżu, Sztokholmie, Bremie, Tokio, Helsinkach, Lipsku i Ankarze; (cykle: <i>Pejzaże włoskie; Pejzaże zmyślane; Ludzie i pejzaże; Pejzaże z wyobraźni; Pejzaże z Kuby i Meksyku; Ptaki; Świętynie; Ludzie Ankary</i>); zm. 20.01.1993.
35	11-12.06.1987	W ramach trzeciej pielgrzymki do Polski (w dn. 8-14.06) do Gdańska przybył papież Jan Paweł II . Spotkał się z młodzieżą na Westerplatte, w bazylice Mariackiej z chorymi, inwalidami oraz lekarzami i pielęgniarkami, następnie złożył kwiaty pod pomnikiem Poległych Stoczniovców. Punktem kulminacyjnym wizyty w Gdańsku była msza święta na Zaspie dla ok. miliona osób.
165	12.06.1857	Ur. Władysław Panecki (zm. 1931), lekarz, działacz Polonii gdańskiej, poseł do Volkstagu w Wolnym Mieście Gdańsku.
70	12.06.1952	Ur. Anna Czekanowicz , poetka, prozaiczka, dramaturżka. Zdała maturę w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku, w latach 1972–1978 studiowała w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Gdańskiego (UG). Należała do aktywnie działającego w Gdańsku w latach 70. środowiska młodych poetów i pisarzy. Współredagowała „Litteraria”. Debiutowała w roku 1974 w „Literach”. A w 1976 ukazał się jej debiutancki tomik wydany w tzw. serii Borosa. W tym samym roku współtworzyła grupę poetycką Wspólność. Uczestniczyła w seminariach prof. Marii Janion na Uniwersytecie Gdańskim. Współautorka, wraz z Władysławem Zawistowskim, powieści radiowej pt. „Ulica Kwietna”. W

		latach 1978–1990 pełniła funkcję kierownika literackiego Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej, a potem zastępcy dyrektora; pracowała jako redaktor i redaktor naczelny Oficyny Wydawniczej Graf. W latach 2002–2005 prezes gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Członkini Polskiego PEN Clubu, rady programowej Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego oraz Rady Kultury Gdańskiej. Od lutego 2007 do kwietnia 2016 roku była dyrektorką Biura Prezydenta do spraw Kultury; (<i>Pełni róż obłędu</i> (współautor Zbigniew Joachimiak); <i>Najszczęśliwsze kłamstwo</i> ; <i>Śmierć w powietrzu</i>). Zob.: Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl
1	12.06.2021	Zm. Krystyna Chojnowska-Liskiewicz , polska inżynier budowy okrętów i jachtowy kapitan żegluga wielkiej, pierwsza kobieta na świecie, która samotnie opłynęła dookoła Ziemi na jachcie żaglowym. Studiowała na Politechnice Gdańskiej, na Wydziale Budowy Okrętów. W roku 1966 otrzymała patent kapitana jachtowego. W latach 1976–1978 samotnie opłynęła dookoła świata na pokładzie jachtu Mazurek, skonstruowanego przez jej męża, Wacława Liskiewicza. Była pierwszą kobietą, która dokonała takiego wyczynu. Odznaczona m.in. Złotym Medalem „Za Wybitne Osiągnięcia Sportowe”; Srebrnym Sekstantem – za Rejs Roku 1978; Super Kolosem – za całokształt osiągnięć. Ur. 15.07.1936.
1	14.06.2021	Zm. Jerzy Kiedrowski , działacz kaszubski, historyk, bibliotekarz. Był aktywnym działaczem kaszubskim, członkiem władz naczelnych Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, a przez pewien czas jego prezesem. Przez wiele lat był członkiem Rady Naukowej Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej. Był dyrektorem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku i Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku. Ur. 1.10.1939.
115	15.06.1907	Ur. Karol Kreft (zm. 1995), prawnik, działacz kaszubski, pierwszy powojenny starosta kartuski, bohater reportaży i opowieści, autor memoriałów, wierszy, rozważań filozoficznych; od końca lat 50. żył w legendarnej samotni w zakolu Raduni we wsi Lniska.
105	15.06.1917	Zm. Emilie Hoene (ur. 1825), ostatnia właścicielka dworu i parku w Orunii. W swoim testamencie oddała park miastu.
1	15.06.2021	Zm. Krystyna Szałaśna , polska etnografka. Współtworzyła razem z dr Longinem Malickim zręby kolekcji etnograficznej przy ówczesnym Muzeum Pomorski. Pracowała w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Gdańsku WOK i NCK, w Muzeum Narodowym w Gdańsku. Prowadziła ożywioną współpracę ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych. Była wybitną znawczynią twórczości ludowej Pomorza Gdańskiego, organizatorem i współorganizatorem wielu konkursów, przeglądów i wystaw, autorką publikacji poświęconych tej tematyce.
35	15.06.1987	Zm. Marian Mokwa (ur. 1889), polski malarz marynista, podróżnik i działacz społeczny; w ciągu niemal 80 lat pracy twórczej namalował ok. 9 tysięcy obrazów olejnych i akwareli oraz tysiące rysunków. Od 1918 r. związany był z Sopotem. W latach 1925-27 wydawał z własnych funduszy czasopismo <i>Fale</i> , miesięcznik artystyczno-literacki. Był współzałożycielem i pierwszym prezesem Związku Artystów Plastyków Nadmorskich oraz Galerii Morskiej w Gdyni. W 1959 r. jako jedyny Polak wziął udział w wystawie marynistycznej w Royal Society oraz Society of British Marina Painters. W 1970 r. otrzymał Honorowe Obywatelstwo Ziemi Wejherowskiej, a w 1978 został „Honorowym Obywatel Miasta Sopotu”.
90	19.06.1932	W Gdańsku doszło do wielkiej antypolskiej

		demonstracji. Ulicami przeszło ponad 10 tys. umundurowanych zwolenników Hitlera.
75	19.06.1947	Ukazał się pierwszy numer „Głosu Wybrzeża : pisma PPR” jako samodzielnej gazety codziennej (w 1946 i na pocz. 1947 „Głos Wybrzeża” wydawany był jako dodatek do „Głosu Ludu”).
	26.06	Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Narkomanii.
	27.06	Święto Marynarki Wojennej
	27.06	Światowy Dzień Rybołówstwa - obchodzony od 1985.
	27.06	Światowy Dzień Walki z Cukrzycą - obchodzony od 1991.
lipiec		
95	2.07.1927	Miało miejsce oficjalne otwarcie „Kasino-Hotel” w Sopocie (obecnie Grand Hotel).
40	4.07.1982	Podniesiono banderę na nowym żaglowcu szkolnym „Dar Młodzieży”. Pierwszym komendantem został kpt. ż. w. mgr Tadeusz Olechnowicz.
25	6.07.1997	Zm. Stanisław Horno-Popławski (ur. 1902), polski rzeźbiarz i malarz, w l. 1945-1949 prof. UMK i w l. 1949-1970 Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku (obecnie ASP), główny projektant rzeźby przy odbudowie gdańskiej starówki; wystawy indywidualne m.in. w Warszawie, Tbilisi, Moskwie, Bydgoszczy, Sopocie i Gdańsku; (tablica pamiątkowa Sarbiewskiego na dziedzińcu uniwersytetu w Wilnie; posąg Chrystusa w ołtarzu kościoła w Rudziszkach; <i>Dobry Pasterz</i> przed kościołem św. Rocha i <i>Praczi</i> w Białymstoku; pomnik Adama Mickiewicza przed Pałacem Kultury i Sztuki w Warszawie; Stefana Żeromskiego w Rozewiu; książąt pomorskich przed Pałacem Opatów w Oliwie).
1	9.07.2021	Zm. Tadeusz Wojtych , polski aktor filmowy i telewizyjny. Jeden z założycieli gdańskiego Studenckiego Teatru Bim-Bom. Na przełomie lat 50. i 60. grał w „Teatrze Wybrzeże”. Występował na scenach teatralnych w całej Polsce, a także w wielu filmach i serialach. Był rozpoznawalnym aktorem charakterystycznym. Ur. 10.08.1931.
45	10.07.1977	Zm. Bernard Janik (ur. 1904), polski pedagog, tłumacz, językoznawca, działacz Polonii gdańskiej w Wolnym Mieście Gdańsku; w l. 1945-1948 organizator i pierwszy dyrektor I Państwowego Gimnazjum i Liceum w Gdańsku; lektor języka niemieckiego w Wyższej Szkole Handlu Morskiego w Sopocie, Wyższej Szkole Pedagogicznej, Akademii Medycznej i na Uniwersytecie Gdańskim; inspirator, redaktor i współautor <i>Księgi Pamiątkowej Gimnazjum Polskiego Macierzy Szkolnej w Gdańsku</i> ; (<i>Najstarszy tekst prawa morskiego w Gdańsku</i>).
40	10.07–8.09.1982	„Dar Młodzieży” odbył pierwszy rejs i uczestniczył w regatach „Operacja Żagiel 82” na trasie: Rostock, Falmouth, Lizbona, Vigo, Southampton i Bremerhaven, Gdynia.
10	11.07. 2012	Zm. Andrzej Waśkiewicz (ur. 1941), polski poeta, krytyk literacki, prozaik, publicysta, edytor. W 1960 roku ukończył Państwowe Technikum Rolnicze w Szprotawie, a w 1961 r. Studium Bibliotekarskie w Jarocinie. W tym samym roku debiutował jako poeta na łamach tygodnika „Zarzewie”. W 1970 r. ukończył filologię polską na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracował m.in. jako bibliotekarz w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zielonej Górze (1961–1963), dziennikarz „Gazety Chłopskiej” w Zielonej Górze (1963–1966 kierował jej oddziałem). Redaktor dwutygodnika „Nadodrze” (1967–1979), Młodzieżowej Agencji Wydawniczej w Warszawie (1980–1990). Od 1979 r. w Gdańsku, w latach 1984–1999 redaktor naczelny „Gdańskiego Rocznika Kulturalnego”, wydawanego przez Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki (GTPS), pism „Orientacje”, „Integracje”, „Punkt”,

		1988–1990 „Autograf”. Pierwszy tom poetycki wydał w r. 1963 (<i>Wstępowanie</i>), pierwszą książkę krytyczno-literacką literacką w 1973 r. (<i>Rygor i marzenie. Szkice o poetach trzech awangard</i>). Od 1968 r. był członkiem Związku Literatów Polskich. Opracował m.in. wydania utworów Jerzego Brzękowskiego, Tadeusza Peipera, Lecha Piwowara, Anatola Sterna, publikacje dokumentujące życie kulturalne i literackie. Związany z Orientacją Poetycką „Hybrydy”. Laureat m.in. nagród GTPS (1988, 1994). Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury i Sztuki (1995) oraz nagrody im. Jarosława Iwaszkiewicza za całokształt dorobku twórczego w dziedzinie poezji i krytyki literackiej (2007). (<i>Próba uzasadnienia; Bezimienna nadzieja; Mirbad 7; Sekwencje i inne doświadczenia dawne i nowe; Formy obecności „nieobecnego pokolenia”; Modele i formuła. Szkice o młodej poezji lat sześćdziesiątych; Ósma dekada; o świadomości poetyckiej „nowych roczników”; W kręgu „Zwrotnicy”; studia i szkice z dziejów krakowskiej Awangardy; W kręgu futuryzmu i awangardy: studia i szkice</i>).
1	15.07.2021	Zm. Jacek Kriegseisen , historyk sztuki. Pracownik Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego, badacz i znawca sztuki nowożytnej, nauczyciel akademicki oraz muzealnik. Specjalizował się w badaniu gdańskiego rzemiosła, artystycznego, a szczególnie złotnictwa Prus Królewskich, Prus Książęcych i Pomorza, związków sztuki i polityki, nowożytnej rzeźby. Pełnił funkcję prezesa Oddziału Gdańskiego Stowarzyszenia Historyków Sztuki. Ur. 19.01.1965.
90	16.07.1932	Z Gdyni wyruszyła pierwsza polska wyprawa arktyczna . Polacy włączyli się w II Międzynarodowy Rok Polarny. Organizatorem wyprawy badawczej na Wyspę Niedźwiedzią był polski geofizyk, meteorolog i podróżnik Antoni Bolesław Dobrowolski. Polską stacją badawczą kierował Czesław Centkiewicz (radiometeorolog); towarzyszyli mu Władysław Łysakowski (geofizyk) i Stanisław Siedlecki (meteorolog). Prowadzono badania meteorologiczne wraz z pomiarami natężenia promieni słonecznych, magnetyzmu ziemskiego, zorzy polarnej i elektryczności atmosferycznej. Wyniki badań polskich uczonych zostały opublikowane w 1935 roku. Wspomnienia Cz. Centkiewicza z tego okresu znalazły się w książce <i>Wyspa mgieł i wichrów</i> .
1	16.07.2021	Zm. Jerzy Kownacki , duchowny rzymskokatolicki, doktor teologii, redaktor radiowy, Przyjął święcenia kapłańskie w wieku 23 lat. Uczestniczył w obradach Soboru Watykańskiego II. Uzyskał stopień doktora teologii. Przez jakiś czas pracował w „Radiu Watykańskim”. Stał się znany jako redaktor „Radia Plus”, między innymi z porannej audycji pt. „Ksiądz dobrze nastawiony”. Podjął także współpracę z „Radiem Gdańsk” i „Telewizją Polską”. Otrzymał tytuł „Radiowa Osobowość Roku”. Ur. 11.09.1940.
85	18.07.1937	Ur. Jacek Federowicz , polski satyryk, aktor, malarz i grafik; współtwórca Teatru „Bim-Bom”; (<i>60 minut na godzinę; Dziennik telewizyjny</i>).
140	19.07.1882	Ur. Gustaw Kański (zm. 1949), kpt. ż.w., organizator i wykładowca Państwowej Szkoły Morskiej, kapitan portu w Gdyni; w 1945 r. przybył z grupą operacyjną na Wybrzeże w celu stworzenia administracji morskiej; do marca 1948 r. pełnił funkcję inspektora portów i żeglugi w Głównym Urzędzie Morskim w Gdańsku; (<i>Streszczony kurs morskiej praktyki; Locja; Nawigacja; Słownik morski</i>).
45	19.07.1977	Ur. Jan Adam Kaczkowski , polski duchowny rzymskokatolicki, prezbiter, doktor nauk teologicznych, bioetyk, organizator i dyrektor Puckiego Hospicjum pw. św.

		Ojca Pio. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Gdańskim Seminarium Duchownym. W 2007 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na podstawie dysertacji <i>Godność człowieka umierającego a pomoc osobom w stanie terminalnym – studium teologiczno-moralne</i> uzyskał doktorat nauk teologicznych. W latach 2002–2007 pracował jako wikariusz w parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Pucku. Był także wykładowcą bioetyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Był jednym z założycieli Puckiego Hospicjum Domowego. W latach 2007–2009 koordynował prace budowy Puckiego Hospicjum pw. św. Ojca Pio, a w 2009 został jego dyrektorem i prezesem zarządu. Utworzył program szkoleniowy w zakresie bioetyki chrześcijańskiej. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Papiaska Rada ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia wyróżniła go medalem „Curate Infirmos”: Publikacje (<i>Grunt pod nogami; Wywiady; Szatu nie ma, jest rak; Życie na pełnej petardzie</i>). Zm. 28.03.2016.
1	20.07.2021	Zm. Bohdan Sienkiewicz , dziennikarz, marynista, popularyzator edukacji morskiej i wychowania morskiego młodzieży. Urodził się na Polesiu, a w latach 50. przyjechał do Trójmiasta. Ukończył Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Sopocie. Studiował w Wyższej Szkole Filmowej Teatralnej i Telewizyjnej w Łodzi. Był współtwórcą i redaktorem programów telewizyjnych wielu znanych programów telewizyjnych. Tak znanych jak: „Latający Holender” lub „Dookoła świata”. Sienkiewicz był wieloletnim członkiem rady programowej „Polskiej Fundacji Morskiej”. Był także autorem serii filmów poświęconych Afryce. Ur. 10.09.1931.
215	21.07.1807	Gdańsk proklamowano po raz pierwszy Wolnym Miastem
120	22.07.1902	Ur. Augustyn Necel , pisarz, najwybitniejszy i najpłodniejszy kaszubski autor powieści historycznych, z zawodu rybak. Urodził się w Chłapowie k. Władysławowa. Tam chodził do niemieckiej szkoły, a w języku polskim dokształcał się samodzielnie. Podczas I wojny zaczął pracę na morzu jako rybak. W okresie międzywojennym odbył służbę wojskową, przez trzy lata był marynarzem dalekomorskim, potem pracował w Stacji Morskiej późniejszym Morskim Laboratorium Rybackim w Helu, gdzie zamieszkał. Próbował pisać powieść o życiu na morzu. W 1939 roku wziął udział w obronie Wybrzeża, a później uczestniczył w pomorskiej konspiracji. W 1953 roku zajął się pisaniem. Zamieszkał we Władysławowie, gdzie był także radnym. Został odkryty przez Jana Piepkę, który wspólnie z Lechem Bądkowskim, Franciszkiem Fenikowskim i Izabellą Trojanowską zaopiekował się jego talentem. Otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, Nagrodę Marynistyczną Trójmiasta im. Mariusza Zaruskiego za popularyzację tematyki morskiej, Medal Stolema, Komandorię I kl. Orderu Świętego Grzegorza Wielkiego. Był członkiem Związku Literatów Polskich; (proza: <i>Kutry o czerwonych żaglach; Saga o szwedzkiej checzy; Maszopi; Krwawy sztorm; Łosoś wszechwładny; Złote klucze</i> ; szkic historyczny: <i>Z przeszłości Ziemi Puckiej</i> ; baśnie i gawędy: <i>Demony, purtki i stolemy; W niewoli białych purtków</i>). Zm. 29.10.1976.
100	22.07.1922 (inne źródła podają 9.11 lub 22.11)	Ur. Józef Miłobędzki , kpt. ż.w., wykładowca Polskiej Szkoły Morskiej w Gdyni, tłumacz Josepha Conrada; (<i>Dziennik kongijski Conrada; Stateczność morskich statków handlowych</i>); zm. 1.08.1997 .
255	23.07.1767	Zm. Daniel Gralath (ur. 1708), ławnik sądu, rajca miejski, burmistrz gdański, prawnik, przyrodnik, badacz elektryczności, współzałożyciel Towarzystwa

		Przyrodniczego. Zainicjował powstanie wielkiej alei, wysadzonej lipami holenderskimi, między Gdańskiem a Wrzeszczem.
	24.07	Święto Policji.
70	24.07. 1952	Ur. Stanisław Esden-Tempski , poeta, prozaik, dziennikarz. Studiował psychologię na Uniwersytecie Warszawskim, następnie filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. Debiutował razem z wymienionymi, publikując w 1973 roku w „Literach” wiersze opatrzone wspólnym tytułem Muzea samowiedzy oraz wspólną deklaracją programową twórców. Jako dziennikarz współpracował między innymi z „Ex Librisem”, „Polityką”, „Midwest Review”, „Nowym Dziennikiem”; (Tomy poetyckie i zbiory wierszy: <i>Ten stary przebój Beatlesów nigdy nie będzie kobietą; Wytrwale rozwijam swe złe skłonności; Wpędzony do rajy; Szmaciane lata; A przecież umarłem; Powieści: Człowiek, który udawał psa; Między Sierpniem a młotem; Łowca orchidei. Romans emigrancki; Kundel</i>). Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpq.org.pl .
1	26.07.2021	Zm. Lech Marian Mokrzecki , historyk. Był absolwentem historii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Sopocie. Przez pewien czas wiolonczelistą w Państwowej Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Wykładał na Uniwersytecie Gdańskim, gdzie zajmował się dziejami nauki, oświaty i edukacji historycznej w dawnych wiekach, przede wszystkim na terenie Prus Królewskich oraz kulturą i oświatą muzyczną w różnych okresach. Był profesorem zwyczajnym, prorektorem Uniwersytetu Gdańskiego, a jednocześnie pracował w Akademii Muzycznej w Gdańsku. Ur. 5.04.1935.
105	29.07.1917	Józef Piłsudski i Kazimierz Sosnkowski , transportowani do Szpandawy, a dalej do twierdzy magdeburskiej, po kilku dniach pobytu w gdańskim więzieniu (od. 22.07), opuścili Gdańsk.
sierpień		
345	1.08.1677	Król Jan III Sobieski uroczyście wjechał do Gdańska. Przebywał tutaj z rodziną i dworem do 8.02.1678 r. W tym czasie zmarł, towarzyszący królowi, prymas Polski, ks. biskup Andrzej Olszowski. W swoim testamencie zapisał Gdańskowi 80 tys. złotych na budowę świątyni katolickiej. Król dodał 20 tys. i zlecił niezwłoczne rozpoczęcie budowy kościoła; tak powstała Kaplica Królewska. W nocy z 8/9.09 Maria Kazimiera (Marysieńka) urodziła drugiego syna – Aleksandra. Podczas pobytu w Gdańsku monarcha wielokrotnie odwiedzał pracownię Jana Heweliusza, przyznał mu dożywotnią rentę, zwolnił z wszelkich opłat z browaru i rozszerzył prawa zbytu piwa. Astronom nazwał jeden z gwiazdozbiorów „Tarczą Sobieskiego”.
195	1.08.1827	Po raz pierwszy zapłonęło światło w budowanej w l. 1806-1826 murowanej latarni na Półwyspie Helskim.
25	1.08.1997	Zm. Józef Miłobędzki , kpt. ż.w., wykładowca Polskiej Szkoły Morskiej w Gdyni, tłumacz Josepha Conrada; (<i>Dziennik kongijski Conrada; Stateczność morskich statków handlowych</i>); ur. 22.07.1922.
95	1-3.08.1927	W Gdańsku odbył się XIX Światowy Kongres Esperantystów
50	1-13.08.1972	Odbył się pierwszy po II wojnie światowej Jarmark Gdańsk. Został zorganizowany z inicjatywy i pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Gdańska i redakcji „Wieczoru Wybrzeża”.
75	2.08.1947	Uroczyście otwarte zostały Międzynarodowe Targi Gdańskie; odbyły się w Gdyni i Sopocie.
1	4.08.2021	Zm. Bogusława Czosnowska , aktorka. Urodziła się we Lwowie. Od końca lat 50. do emerytury pracowała w „Teatrze Wybrzeże”, gdzie wystąpiła w ponad dwustu

		pierwszoplanowych rolach. Współkierowała Studium Aktorskim przy Teatrze Wybrzeże. W swoim dorobku reżyserskim miała ponad sześćdziesiąt przedstawień. Swoją drogę artystyczną przedstawiła w książce pt. „Ostatni gong”. Gdańsk był miastem jej życia i na trwale wpisała się w jego historię. Ur. 22.02.1926.
70	4.08.1952	Ur. Antoni Pawlak , poeta, prozaik, publicysta. Związany z Duszpasterstwem Akademickim przy kościele św. Mikołaja, w roku 1972 skazany na 1,5 roku więzienia w zawieszeniu za kolportaż ulotek nawołujących do bojkotu wyborów do sejmiku. W latach 1974–1975 studiował historię na Uniwersytecie Warszawskim, 1975–1980 historię filozofii w Akademii Teologii Katolickiej. Od 1977 roku związany z opozycją demokratyczną. W okresie 1978–1980 w redakcji niezależnego pisma literackiego „Puls”. W sierpniu 1980 uczestniczył w strajku w Stoczni Gdańskiej. W roku 1981 pracował w Komisji Kultury Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność”, redaktor naczelny dwutygodnika „IKS – Informator Kulturalny Solidarności”, redaktor gazety „Głos Wolny” i Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Po wprowadzeniu stanu wojennego internowany, do lipca 1983 przebywał w obozach dla internowanych w Białogórze, Jaworzu i Darłównie. W latach 1983–1989 pracował w katolickim miesięczniku „Powściągliwość i Praca”, a także współorganizował spotkania autorskie w Duszpasterstwie Środowisk Twórczych. W okresie 1989–1990 redaktor „Przeglądu Wiadomości Agencyjnych”, 1989–1993 zatrudniony w „Gazecie Wyborczej” (1991–1993 kierownik działu kultury i dodatku „Gazeta o Książkach”), 1993–1997 w dzienniku „Super Express” (m.in. sekretarz redakcji). W roku 1999 wrócił do Gdańska i w okresie 2000–2006 redaktorem naczelnym wydawnictwa Tower Press oraz portalu internetowego port wydawniczy Literatura.net.pl. W latach 2002–2006 redaktor gazety literackiej „Migotania, Przejasnienia”. W 2006 roku doradca do spraw kultury prezydenta Gdańska, a od 2007 do 2017 roku rzecznik prasowy prezydenta Gdańska. Debiutował jako poeta w roku 1973 w „Literach”. Był współzałożycielem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i członkiem zarządu Oddziału Gdańsk. Należy do PEN Clubu. Otrzymał między innymi Nagrodę Literacką Fundacji im. Kościelskich, Nagrodę Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki, Nagrodę Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury „Splendor Gedanensis, srebrny medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”; (poezja: <i>Czynny całą dobę; Jestem twoim powolnym mordercą; Obudzimy się nagle w pędzących pociągach; Zmierch i Grypsy, Kilka słów o strachu; Zmarli tak lubią podróże; Akt personalny Strach w moich oczach jest głęboki jak studnia</i> ; szkice i felietony: <i>Książeczka wojskowa</i> (z Marianem Terleckim); <i>Portret wspólny</i> ; proza: <i>Niespodziewany koniec świata</i>). Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl .
40	5.08.1982	Zm. Albin Jan Makowski (ur. 1908), działacz kulturalny, kolekcjoner; gromadził materiały dotyczące przeszłości Pomorza i Chojnic; zbiór liczył ponad 4 tys. eksponatów – zabytków archeologicznych, historycznych, etnograficznych, przyrodniczych, ok. 500 archiwaliów, wiele materiałów prasowych i zdjęć. Kolekcja, oficjalnie uznana przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w 1963 r. za muzeum, po śmierci właściciela wraz z biblioteką liczącą ok. 5 tys. woluminów (ponad 50 starodruków) stała się własnością Chojnic.
110	9.08.1912	Ur. Aleksander Labuda , kaszubski felietonista, pisarz, poeta i ideolog, współtwórca Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów w Kartuzach. Urodził się w Mirachowie koło

		<p>Kartuz. W jego domu mówiono po kaszubsku, w szkole i w urzędach po niemiecku, a nauka religii i przygotowanie do pierwszej komunii odbywały się w języku polskim, w Sianowie. Doksztalał się także w języku polskim na kursach w Mirachowie i w Miechucinie. Edukację kontynuował w Państwowym Seminarium Nauczycielskim Męskim w Kościerzynie. Po zdanym egzaminie otrzymał świadectwo dojrzałości, a potem podjął pracę w zawodzie nauczyciela w Lini. Na początku lat 30. opracował scenariusz pt. „Ścinanie kani”. Zarówno przed wojną jak i po wojnie był aktywnym działaczem organizacji kaszubskich. Na przykład w 1956 roku wziął udział w zebraniu organizacyjnym Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, gdzie został m.in. członkiem zarządu oddziału wejherowskiego. Przez lata składał wielki słownik kaszubsko-polski i polsko-kaszubski, który został wydany już pośmiertnie, spisywał dzieje „Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów”, kręgu zrzeszeńców, „Zrzeszy Kaszëbsczi” i swoje własne, zaś w „Pomeranii” publikował cykl "Naji dëchë", swój bardzo subiektywny słowniczek kaszubskich wierzeń. Własne felietony podpisywał pseudonimem Guczów Mack. Był także członkiem Związku Literatów Polskich. Odznaczony medalami: Zasłużonym Ziemi Wejherowskiej, Medalem Stolema oraz Zasłużony Ziemi Gdańskiej; (<i>Kąsk do smjéchu; Reknjica; Kukuk; Chochołk; Słowôrz kaszëbsko-polsczi. Słownik polsko-kaszubski; Guczów Mack gôdô; Bogowie i dëchë naj przodków</i>). Zm. 24.10.1981.</p>
1	9.08.2021	<p>Zm. Jerzy Andrzej Krzyżanowski, polski inżynier, profesor nauk technicznych, nauczyciel akademicki i działacz samorządowy. W 1951 roku ukończył studia na Politechnice Gdańskiej. W 1958 został doktorem. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1973 roku. Specjalizował się w zakresie mechaniki płynów i teorii maszyn przepływowych. Jednocześnie był zatrudniony w Instytucie Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk. Był również członkiem prezydium Komitetu Mechaniki PAN. Wykładał na uczelniach w Zagrzebiu i Stuttgartu, a także na University of Delaware i University of Michigan. W latach 90. przez dwie kadencje był radnym Rady Miasta Gdańska. Wraz z córką Magdaleną Krzyżanowską-Mierzewską wydał książkę pt. „Według ojca, według córki. Historia rodu”. Odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim, Złotym Krzyżem Zasługi. Ur. 26.05.1927.</p>
15	11.08. 2007	<p>Zm. Stanisław Dąbrowski, teoretyk literatury, krytyk literacki, poeta, profesor. Studiował na Wydziale Morskim Wyższej Szkoły Handlu Morskiego w Sopocie, a w latach 1956–1962 polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Po ukończeniu studiów zatrudniony w Katedrze Historii Literatury w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku, a potem w Zakładzie Teorii Literatury Uniwersytetu Gdańskiego. Po opuszczeniu Uniwersytetu Gdańskiego nie był związany z żadną uczelnią i instytucją naukową. Doktoryzował się na Uniwersytecie Jagiellońskim. Habilitacja w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, a potem został profesorem. Był członkiem Stowarzyszenia Pisarzy, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza; (poezja: <i>Jedyna miłość; Dno widnokręgu; Pętla przez las (wiersze oliwskie)</i>; prace literaturoznawcze: <i>Teoria genologiczna Stefanii Skwarczyńskiej; Konstanty Troczyński – człowiek i doktryna; Vox humana. Biblia w liryce Tadeusza Nowaka</i>). Ur. 15.08.1930. Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl.</p>
	12.08	<p>Międzynarodowy Dzień Młodzieży – obchodzony przez</p>

		Zgromadzenie Ogólne ONZ od 2000 r.
185	14.08.1837	Ur. Johannes Trojan (zm. 1915), niemiecki pisarz i dziennikarz urodzony w Gdańsku; (<i>Das Wustrower Königsschießen; Zwei Monat Festung; Berliner Bilder; Aus Wald und Heide; Aus Natur und Haus; Aus dem Reich der Flora; Erinnerungen; Fahrten und Wanderungen</i>).
100	15.08.1922	W domu św. Józefa przy ul. Garncarskiej odbyło się spotkanie założycielskie pierwszego polskiego klubu sportowego w Gdańsku. Władze WMG nie zaakceptowały nazwy „Polonia”; w zamian wybrano nazwę „Gedania” .
75	15.08.1947	Zm. Stefan Stanisław Michalak (ur. 1909), lekarz, biochemik, przed wojną pełnił m.in. funkcję lekarza okrętowego na statkach: „Warszawa”, „Dar Pomorza”, „Piłsudski” i „Batory”, lekarza Syndykatu Emigracyjnego, Państwowej Szkoły Morskiej oraz portowego w Gdyni; od 1945 r. dyrektor i naczelnny lekarz Szpitala Miejskiego w Gdańsku, organizator morskiej służby zdrowia w ramach Portowego Urzędu Morskiego w Gdańsku; zg. w pobliżu Jastrzębiej Góry, ratując tonącego kolegę.
85	18.08.1937	Ur. Edward Stachura (zm. 1979), polski poeta, prozaik i tłumacz; (<i>Siekierezada albo Zima leśnych ludzi; Się; Wszystko jest poezją; Cała jaskrawość; Fabula rasa : rzecz o egoizmie</i>).
45	18.08.1977	Zm. Kazimierz Dębicki (ur. 1900), polski lekarz chirurg, prof. zw.; w l. 1941-1946 ordynator chirurgii w szpitalach wojennych w Anglii; w 1947 r. powrócił do Polski; od 1948 r. związany z Akademią Lekarską (obecnie Medyczną) w Gdańsku; rozwinął w Polsce Północnej nowoczesną anestezjologię, torakochirurgię, angio- i kardiochirurgię.
55	19.08.1967	Zm. Franciszka Majkowska , hafciarka, nauczycielka, działaczka społeczna, twórczyni wejherowskiej szkoły haftu, współorganizatorka Muzeum Kaszubsko-Pomorskiego w Sopocie; ur. 9.10.1882.
95	21.08.1927	Ur. Zbigniew Szymański , polski poeta, urodzony w Wilnie, od 1945 r. związany z Wybrzeżem, a szczególnie z Gdańskiem i Kaszubami; (<i>Wiersze gdańskie; Niosący światło; Gdańsk; Pieśń o ziemi kaszubskiej; Opowieści gdańskich zegarów; Taka mi się przyśniłaś...</i>); zm.18.05.2020.
30	22.08.1992	Zm. Jan Drzeżdżon zob. 16.05.1937
105	25.08.1917	Ur. Wacław Piotr Zalewski , polski inżynier budowlany i konstruktor, twórca takich nowatorskich budynków jak katowicki Spodek. W 1947 ukończył Politechnikę Warszawską, którą rozpoczął przed wojną, w końcu uzyskując dyplom Politechniki Gdańskiej. Zaprojektował cały szereg nowych konstrukcji przemysłowych. Był wysyłany wielokrotnie na zagraniczne konferencje w ramach tak zwanego PRL-owskiego „rozstawiania polskiej myśli technicznej”. W 1962 roku uzyskał tytuł doktora nauk technicznych na Politechnice Warszawskiej. W latach 1962–1966 przebywał w Wenezueli na Uniwersytecie Andyjskim w Méridzie w Wenezueli jako visiting professor. Później pracował jako konsultant dla w Ministerstwa Robót Publicznych w Caracas. Zaprojektował szereg innowacyjnych konstrukcji, między innymi budowle o wiszących dachach i konstrukcje funikularne. Od wielu lat mieszkał w Stanach Zjednoczonych. W 1965 został zaproszony jako profesor zwyczajny na Massachusetts Institute of Technology, gdzie pracował na pełnym etacie do roku 1988, kiedy przeszedł na emeryturę. Uważany jest za jednego z pionierów technik liniowo-prętowych na zasadzie tensegrity w konstrukcjach lekkich zadaszeń bez zastosowania kolumn nośnych. Napisał książkę Shaping Structures. M.in. wprowadził strumienie sił jako metodę obliczeń konstrukcji. Znany jest z umiejętności szybkich obliczeń w pamięci, co prezentował na pokazach w MIT.

		Uważany jest za jednego z pionierów technik liniowo-prętowych na zasadzie tensegrity w konstrukcjach lekkich zadaszeń bez zastosowania kolumn nośnych.; zm. 29.12.2016.
75	25.08.1947	Zm. Kazimierz Śliwkowski (ur. 1889), polski poeta i prozaik; w l. 1930-1933 mieszkał w Gdyni; współorganizator i pierwszy prezes Związku Literatów Polskich na Kaszubach, wydawca i redaktor dwutygodnika „Opowieści Morskich Fal”; Feliks Nowowiejski skomponował muzykę do jego wiersza pt. <i>Rozumiem te fale</i> ; (poezje: <i>Morze i Przymorze</i> ; opowiadania: <i>Polak z Ameryki</i> ; <i>Odrodzenie</i>).
100	27.08.1922	Powstał Związek Polaków w Niemczech , zarejestrowany w dn. 3.12. Była to organizacja polonijna w Niemczech, z główną siedzibą w Berlinie (do 1939). Związek reprezentował Polaków - obywateli Niemiec i polskie stowarzyszenia wobec władz niemieckich. Dążył do zdobycia pełnych praw mniejszości narodowej dla Polaków i ich obrony we wszystkich dziedzinach życia społecznego. W 1933 r. jako symbol Związku przyjęto znak Rodła. Autorką znaku była Janina Kłopotowska, absolwentka Kunstakademie w Berlinie i ASP w Warszawie. Pomysł wyboru Wisły, jako symbolu polskości i wierności oraz zaznaczenia Krakowa, jako kolebki kultury polskiej, powstał po wyborach do parlamentu Rzeszy, na naradzie działaczy związku, w dn. 8.11.1932 r.
65	28.08.1957	Andrzej Urbańczyk , polski żeglarz i pisarz (ur. 1936), wyruszył z Łeby na tratwie Nord w pierwszy samotny rejs . Po kilkunastu dniach żeglugi wylądował na wysepce Lilla Karlsö u wybrzeży Szwecji.
65	29.08.1957	Ur. Grzegorz Ciechowski , polski kompozytor, wokalista, instrumentalista, flecista, producent; urodzony w Tczewie; jako wokalista i twórca niemal całego repertuaru grupy przyczynił się do sukcesu Republiki; (m.in. albumy: <i>Nowe sytuacje</i> ; <i>Nieustanne tango</i>); od 1986 (po rozpadzie Republiki) występował jako Obywatel G.C.; (<i>Obywatel G.C.</i> ; <i>Tak, tak!</i>); zm. 22.12.2001. W Tczewie odbywa się od 2002 r. „In Memoriam” – Festiwal Grzegorza Ciechowskiego; zm. 22.12.1999.
1	30.08.2021	Zm. Andrzej Ceynowa , filolog angielski, literaturoznawca, doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Gdańskiego. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Gdańskiego. Przez kilka lat pełnił funkcje, dziekana, prorektora i rektora tej uczelni. Promotor dziesięciu prac doktorskich. Wykładał na wielu prestiżowych uczelniach amerykańskich. Był prezesem gdańskiego oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego i członkiem zarządu Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Próbował swych sił w polityce. Ur. 22.11.1951.
1	30.08.2021	Zm. Mira Urbaniak , polska dziennikarka, polarnik, organizatorka imprez i wydarzeń żeglarskich oraz kulturalnych. Urodziła się w Szczecinie, dorastała w Wolinie i w Helu, a później przeniosła się do Trójmiasta. Ukończyła Wydział Elektryczny Politechniki Gdańskiej. W mediach pracowała kilkadziesiąt lat. Na początku lat 90. zajmowała stanowisko redaktor naczelnej Radia Gdańsk. Przez całe swoje życie nie rozstawała się z morzem. Uczestniczyła w rejsach najważniejszych polskich żaglowców. Opłynęła Przylądek Horn i trzy razy była na Spitsbergenie. Organizowała zloty żaglowców i pisała książki o żeglarstwie. Ur. 3.11.1951.
	31.08	Dzień Wolności i Solidarności – uchwalony w 2005 przez Sejm RP oraz Parlament Europejski
35	31.08.1987	Zm. Edmund Rabowicz , dr hab., historyk literatury okresu oświecenia, nauczyciel akademicki Uniwersytetu

		Gdańskiego; (<i>Literatura okolicznościowa polskiego Oświecenia; Gdańska literatura ulotna w latach „potopu” szwedzkiego 1655-1660; Józef Wybicki – literat; Krasicki w Gdańsku</i>); ur. 6.01.1928.
wrzesień		
	1.09	Światowy Dzień Pokoju.
90	3.09.1932	Ur. Stanisław Michalski (zm. 2011), polski aktor, od 1955 r. związany z Teatrem „Wybrzeże” w Gdańsku, w l. 1982-1987 kierownik artystyczny, w l. 1987-1993 dyrektor naczelny, w l. 1987-1991 także artystyczny.
45	3.09.1977	Zm. Klemens Derc (ur. 1900), nauczyciel, organizator teatru amatorskiego, działacz kaszubski, współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego, autor scenariuszy teatralnych, szkiców, wspomnień i wierszy; po wojnie zamieszkał w Wejherowie; (<i>Zbiór wiadomości o tańcach polskich</i> ; sztuki: <i>Żołnierzyki, żołnierzyki; Zaręczyny na manewrach</i> ; szkice: <i>Wejherowo i okolice; Jakub Wejher i jego fundacje</i> ; monografie: <i>Matka Boska Swarzewska cudami słynąca; Sługa Boży Ks. Biskup Konstantyn Dominik</i>).
80	5.09.1942	Ur. Eugeniusz Geno Małkowski , polski artysta malarz. Urodził się w Gdyni. Dzieciństwo spędził w Lęborku. W 1997 roku uzyskał stopień doktora na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, a w 2005 stopień doktora habilitowanego. Miał ponad 100 wystaw indywidualnych. Brał udział w ok. 300 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą; zm. 19.08.2016.
	8.09	Międzynarodowy Dzień Walki z Analfabetyzmem - ustanowiony przez UNESCO w 1965.
105	8.09.1917	Ur. Andrzej Kłopotowski (zm. 2004), polski komandor, ostatni dowódca okrętu Rzeczypospolitej w II wojnie światowej; w czasie wojny oficer ORP „Błyskawica” i ORP „Wilk”, zastępca dowódcy ORP „Sokół” i dowódca ORP „Dzik”; bohater ataku na Navarino; wykładowca broni podwodnej w Szkole Podchorążych MW w Anglii; po wojnie konsultant rządu Malty ds. stosunków handlowych z Polską; od 1991 r. w Polsce; (<i>Moja wojna</i>).
65	10.09.1957	Ur. Paweł Huelle , polski prozaik, poeta, dramaturg i krytyk literacki. W 1987 roku opublikowano jego debiutancką powieść pt. „Weiser Dawidek”, dzięki której stał się znany w Polsce i za granicą; (powieści <i>Weiser Dawidek; Mercedes-Benz : z listów do Hrabala; Castorp; Ostatnia wieczerza; Śpiewaj ogrody</i> ; opowiadania: <i>Opowiadania na czas przeprowadzki; Pierwsza miłość i inne opowiadania; Talita</i> eseje i felietony: <i>Inne historie</i> ; sztuki teatralne: <i>Kto mówi o czekaniu; Srebrny deszcz; Pod dębami</i> ; poezje: <i>Wiersze</i> ;). Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl .
90	11.09.1932	Ur. Jerzy Afanasjew , polski poeta, prozaik, felietonista, dramaturg współzałożyciel teatru studenckiego „Bim Bom” w Gdańsku, kierownik artystyczny, reżyser i aktor teatru „Cyrku Rodziny Afanasjef”; (<i>Radosna twórczość; Szklarz wieczności; Poczta Afanasjewa; Miasto chleba : miniatury poetyckie</i>). Zm. 26.09.1991.
70	12.09.1952	Ur. Tomasz Bedyński , menadżer i animator kultury, autor książek i publikacji z zakresu historii Gdańska, Pomorza, historii idei. Był twórcą i przewodniczącym pierwszego w Polsce samorządu studentów Uniwersytetu Gdańskiego, członkiem władz krajowych NZS, wiceprzewodniczącym pierwszej Rady Miasta Gdańska, wiceprezesem Gdańskiego Klubu Inteligencji Katolickiej, Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia KIK, kanclerzem Gdańskiej Szkoły Fechtunku Bractwa św. Jerzego, pierwszym kanclerzem odnowionej Kapituły Rycerstwa Polskiego – m. in. autorem scenariusza i współrealizatorem widowisk „Oblężenie Malborka”, Turnieju Rycerskiego o Laur Grafa Majowego w Gdańsku, Festiwalu Rycerskiego na zamku w

		Gniewie. Był również dyrektorem Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku przekształconego w Nadbałtyckie Centrum Kultury (1992 r.), dyrektorem i reorganizatorem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdyni, a także redaktorem i wydawcą: Litterariów, Gdańskiego Magazynu Informacyjnego oraz Przedproży; (<i>Lech Bądkowski - znany i nieznan; Gdański geograf Filip Kluwer (1580 -1622) : twórca granic współczesnej Europy</i>). Zm. 1.03.2016.
30	13.09.1992	Zm. Edwin Rozenkranz , historyk państwa i prawa, numizmatyk, prof. zw. Uniwersytetu Gdańskiego; (<i>Początki i ustrój miast Pomorza Gdańskiego do schyłku XIV stulecia; Geneza prawa miejskiego w Europie; Napoleońskie Wolne Miasto Gdańsk : ustrój, prawo, administracja; Gdańska archeologia prawna</i>). Ur. 2.06.1925.
90	16.09.1932	Ur. Anna Martuszewska , polski historyk i teoretyk literatury; po 1945 r. zamieszkała w Gdańsku, obecnie w Sopocie; od 1971 r. związana z Instytutem Filologii Polskiej UG; (<i>Pozycja narratora w powieściach tendencyjnych Elizy Orzeszkowej; Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu; Powieść i prawdopodobieństwo; Trylogia Henryka Sienkiewicza</i>).
	17.09	Dzień Sybiraka.
25	18.09.1997	Zm. Edmund Falkowski (ur. 1924), nauczyciel, harcerz i działacz społeczny związany ze Starogardem Gdańskim, współtwórca „Zapisków Kociewskich”, współzałożyciel i prezes w l. 1983-1997 Towarzystwa Miłośników Ziemi Kociewskiej.
110	19.09.1912	Ur. Leon Roppel , poeta, dramaturg, publicysta, nauczyciel i działacz kaszubski, popularyzator folkloru Kaszub. Urodził się w Wejherowie w rodzinie kaszubskiej, ale korzenie miał częściowo niemieckie. Ukończył miejscową szkołę powszechną i Gimnazjum im. Króla Jana III Sobieskiego. W 1933 r. zaczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim (germanistyka i filologia słowiańska) .Zbierał i inspirował się folklorem Kaszub. Uważał język kaszubski za dialekt, a Kaszubów za szczep polski. Reprezentował orientację polonofilską wśród działaczy kaszubskich. Publikował n.in. w „Gazecie Gdańskiej”, „Rodzinie Kaszubskiej” i wejherowskiej „Klëce”. W 1945 roku ukończył studia germanistyczne na UJ. W końcu 1955 roku wspólnie z Janem Piepką napisał i opublikował pierwszą po wojnie książkę kaszubską pt. „Nasze stronë. Wybór wierszy i opowiadań kaszubskich”, wydany pod pseudonimami „Piętów Tóna – Staszków Jan”. Pisał felietony pt. „Piętów Tóna godo”. Wziął udział w założeniu Zrzeszenia Kaszubskiego i zasiadał w jego władzach. Poświęcił się pracy wydawniczej i w latach 1956-1958 przygotował utwory m.in. F. Sędzickiego, A. Majkowskiego i J. Karnowskiego Ukazały się one nakładem Wydawnictwa Morskiego w serii „Biblioteczka Kaszubska”. Pisał także do dwutygodnika „Kaszëbë”. Pracował też naukowo. Był m.in. członkiem. Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, Instytutu Bałtyckiego i Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Na łamach naukowych czasopism pisał o kulturze Kaszub. Otrzymał Medal Stolema i nagrodę Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego; (dramaty: <i>We zniwa</i> ; szkice literackie i opracowania: <i>Florian Ceynowa. Twórca regionalizmu kaszubskiego; Zwycięstwo pieśni. O Lubomirze Szopińskim; Dykteryjki i historyjki z Kaszub</i>). Zm.12.05.1978.
	22.09	Europejski Dzień bez Samochodu.
100	23.09.1922	Uchwała Sejmu R.P. w sprawie budowy portu gdyńskiego.
90	24.09.1932	Ur. Edward Breza , naukowiec, językoznawca. Maturę zdał

		eksternistycznie w Poznaniu w 1953 roku. Ukończył studia filozoficzno-teologiczne w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Krakowie. Pracował w Szkole Podstawowej nr 1 w Kościerzynie. Po zaocznych studiach polonistycznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej został kierownikiem Powiatowego Ośrodka Metodycznego w Kościerzynie. Był pracownikiem WSP, a potem Uniwersytetu Gdańskiego. Został doktorem, doktorem habilitowanym, a w 1993 roku profesorem zwyczajnym. Pełnił m.in. funkcje prodziekana Wydziału Humanistycznego, dyrektora Instytutu Filologii Polskiej i kierownika Zakładu Historii Języka Polskiego, Dialektologii i Onomastyki. Był także członkiem Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Komisji Onomastycznej Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Międzynarodowego Komitetu Onomastycznego w Łowanium, Rady Naukowej Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie. Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Stolema, Medalem Księcia Mściwoja II, uhonorowany doktoratem honoris causa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; (<i>Zasady pisowni kaszubskiej</i> ; <i>Toponimia powiatu kościerskiego</i> ; <i>Pochodzenie przydomków szlachty pomorskiej</i> ; <i>Nazwiska Pomorzan. Pochodzenie i zmiany</i> ; <i>Gramatyka kaszubska</i>). Zm. 12.10.2017.
95	25.09.1927	We Wrzeszczu oddano do użytku nowo wybudowaną synagogę. W 1938 r. świątynia została zdemolowana przez hitlerowców i gmina sprzedała ją miastu. Po wojnie mieściła się tutaj szkoła muzyczna. Obecnie budynek powrócił w ręce gminy żydowskiej i pełni funkcję synagogi.
	27.09	Dzień Podziemnego Państwa Polskiego.
	27.09	Międzynarodowy Dzień Turystyki
10	27.09.2012	Zm. Sławomir Sierecki , publicysta, dziennikarz, pisarz. Podczas II wojny światowej żołnierz był Armii Ludowego Wojska Polskiego i brał udział w kampanii w latach 1944–1945. W 1945 roku korespondent „Polski Zbrojnej” i „Żołnierza Polskiego”, zaś w 1946 roku został przeniesiony do Marynarki Wojennej, w stopniu bosmana skierowany do Gdyni, do redakcji „Gazety Morskiej” oraz dwutygodnika ilustrowanego „Marynarz Polski” gdzie nie tylko pisał, ale i sam ilustrował artykuły. Następnie był sekretarzem redakcji i redaktorem naczelnym kwartalnika „Przegląd Morski”. Po demobilizacji pracował m.in. jako redaktor w Wydawnictwie Ministerstwa Obrony Narodowej. Był publicystą w dziale kultury „Głosu Wybrzeża”, a od 1958 roku do emerytury w 1986 roku, kierownikiem działu kultury „Wieczoru Wybrzeża”. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Sopocie. Był autorem recenzji, felietonów teatralnych i filmowych, szkiców o plastyce, muzyce i literaturze, artykułów publicystycznych. Jako pisarz zadebiutował w roku 1951 zbiorem szkiców historycznych „Strażnicy morza”. Wyróżniony nagrodą literacką miasta Gdańska. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej”. Był m.in. członkiem Zarządu Oddziału Gdańskiego Związku Literatów Polskich; (<i>Nocny reporter</i> ; <i>Dalej tylko ciemność</i> ; <i>Szkatułka z Hongkongu</i> ; <i>Czart za kulbaką</i> ; <i>Wydma umarłych</i>). Ur. 15.02.1924.
	28.09	Światowy Dzień Morza.
275	29.09.1747	Ur. Józef Wybicki zob.: 10.03.1822.
październik		
	1. sobota i niedz.10	Światowy Dzień Ptaków.
	1.10	Międzynarodowy Dzień Muzyki.

	1.10	Międzynarodowy Dzień Ludzi Starszych - obchodzony od 1991.
	2.10	Światowy Dzień Wegetarianizmu.
25	2.10.1997	Zm. Eugeniusz Sieńkowski (ur. 1924), prof. dr hab. nauk medycznych, lekarz chirurg, historyk medycyny, wykładowca Akademii Medycznej w Gdańsku; (<i>Zarys dziejów chirurgii polskiej; Dzieje Akademii Medycznej w Gdańsku 1945-1995; współautor Historii medycyny</i>).
	4.10	Światowy Dzień Opieki nad Zwierzętami. Dzień św. Franciszka – patrona ekologów.
	5.10	Światowy Dzień Nauczycieli.
1	6.10.2021	Zm. Józef Czerniawski , malarz, artysta współczesny, autor instalacji. Absolwent PWSSP w Gdańsku. Dyplom zrobił w pracowni malarstwa prof. Kazimierza Śramkiewicza. Pracował w Wytwórni Filmów Fabularnych w Łodzi. Był nauczycielem, filmowcem, scenografem, muzykiem akordeonistą, aktorem. Zajmował się projektowaniem wnętrz, plakatów, ścian (np. na gdańskiej Zaspie), elewacji reklamowych i instalacji. Laureat licznych konkursów malarskich. Wykładowca w gdańskiej ASP. Był asystentem w Pracowni Malarstwa prof. Macieja Świeszewskiego. Ur. 25.02.1954.
25	8.10.1997	Zm. Henryk Bista (ur. 1934), polski aktor; w l. 1962-1977 i 1978-1992 związany był z Teatrem „Wybrzeże”; (role teatralne m.in.: Łazarza w <i>Tragedii o bogaczu i Łazarzu</i> ; Adwokata w <i>Maleńkiej Alicji</i> Allbe’ego; Gorgoniusza w <i>Cyganerii warszawskiej</i> Nowaczyńskiego; Lucyfera w <i>Samuelu Zborowskim</i> Słowackiego; role filmowe m.in.: Senatora w filmie <i>Lawa</i> Konwickiego; Hitlera w serialu <i>Przed burzą</i> Wionczka; Żyda Lovensteina w <i>Liście Schindlera</i> Spielberga.
	9.10	Dzień Honorowego Dawcy Szpiku.
140	9.10.1882	Ur. Franciszka Majkowska , hafciarka, nauczycielka, działaczka społeczna, twórczyni wejherowskiej szkoły haftu, współorganizatorka Muzeum Kaszubsko-Pomorskiego w Sopocie; zm. 19.08.1967 .
	11.10	Dzień Pułaskiego - obchodzony w USA od 1931.
1	11.10. 2021	Zm. Cezary Niedziółka , zastępca dyrektora do spraw programowych i kierownik literacki Teatru Wybrzeże. Był absolwentem wiedzy o teatrze warszawskiej Akademii Teatralnej. Od początku lat 80. pracował w „Teatrze Powszechnym” w Warszawie m.in. jako sekretarz literacki. Potem przez jakiś czas w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. Był asystentem takich reżyserów teatralnych jak Maciej Wojtyzsko, Piotr Cieplak lub Rudolf Ziolo.. W ostatnich latach związany z „Teatrem Wybrzeże”. Znamca i kolekcjoner, pasjonat plakatów teatralnych, kurator kilkudziesięciu wystaw, a także autor książki pt. „Teatr Wybrzeże 1946-2017 – Kronika” za którą został nominowany do Pomorskiej Książki Roku. 2017. Ur. 13.06.1958.
165	12.10.1857	Oddano do użytku pierwszy most kolejowo-drogowy przez Wisłę w Tczewie. Gdańsk uzyskał połączenie kolejowe z Malborkiem, Elblągiem i Królewcem.
	14.10	Dzień Nauczyciela. Święto Edukacji Narodowej.
765	14.10.1257	Ur. Przemysław II, król Polski (zg. 1296). Na zjeździe w Kępnie w dn. 15.02.1282 r. zawarł tajny układ „na przeżycie” z Mściwojem II. Na jego mocy, po śmierci księcia pomorskiego, objął władzę nad Pomorzem Gdańskim (1294), a następnie koronował się na króla Polski. Plany zjednoczeniowe przerwał zamach w Rogoźnie; zginął z rozkazu margrabiów brandenburskich.
	15.10	Międzynarodowy Dzień Niewidomych - uchwalony w 1933.
	16.10	Światowy Dzień Żywności - obchodzony od 1981.
	16.10	Dzień Papieża Jana Pawła II – uchwalony przez Sejm RP

		w 2005.
140	16.10.1882	Ur. Ksawery Czernicki (zm. 1940), oficer Marynarki Wojennej, specjalista budownictwa okrętowego, rzecznik stworzenia przemysłu okrętowego w II RP i budowy Stoczni Marynarki Wojennej w Gdyni; w l. 1920-1925 był komendantem Portu Wojennego w Modlinie i szefem Służby Technicznej Flotylli Wiślanej; w l. 1932-1939 pełnił funkcję szefa Służb Kierownictwa Marynarki Wojennej. We wrześniu 1939 r. w trakcie ewakuacji, wraz z innymi oficerami dostał się do sowieckiej niewoli, osadzony w obozie w Kozielsku, zginął w Katyniu.
95	16.10.1927	Ur. Günter Grass , niemiecki prozaik, poeta, eseista, dramaturg, rzeźbiarz i rysownik, ur. w Gdańsku; laureat literackiej Nagrody Nobla w 1999 r.; (<i>Błaszany bębenek; Kot i mysz; Psie lata; Z dziennika ślimaka; Turbot; Rozległe pole; Wróżby kumaka; Moje stulecie; Idąc rakiem; Przy obieraniu cebuli</i>); zm. 13.05.2015.
	18.10	Dzień Poczty Polskiej
30	18.10.1992	Zm. Romuald Bukowski (ur. 1928), pomorski artysta plastyk, działacz społeczny i kulturalny, absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku, dyrektor Biura Wystaw Artystycznych w Sopocie. Zajmował się architekturą wnętrz, projektowaniem mebli i grafiką użytkową; (<i>Rysunek dekoracyjny; Rysunek i estetyka</i>). Jako jedyny wśród posłów na Sejm PRL VIII kadencji głosował w dn. 25.01.1982 r. przeciw ustawie o szczególnej regulacji prawnej w okresie stanu wojennego, zatwierdzającej dekret o stanie wojennym.
45	19.10.1977	Zm. Konrad Wojanowski (ur. 1894), nauczyciel Gimnazjum Polskiego Macierzy Szkolnej w Wolnym Mieście Gdańsku, działacz społeczno-narodowy, więzień obozów koncentracyjnych, organizator szkolnictwa w powojennym Gdańsku, nauczyciel V LO w Oliwie.
115	22.10.1907	Ur. Jan Trepczyk (zm. 1989), kaszubski pisarz i działacz społeczny; (<i>Moja stegna; Odecknienié</i>).
85	22-23.10.1937	Grabież i dewastacja sklepów żydowskich w Gdańsku przez bojówki hitlerowskie , składające się z uczniów i terminatorów. Zdemolowano 65 sklepów i 30 prywatnych mieszkań. Kolejny podobny pogrom miał miejsce w listopadzie 1938 roku .
30	22.10.1992	Zm. Konrad Pałubicki (ur. 1910), prof. nadzw., kompozytor, pedagog, muzykolog, organizator życia muzycznego; w l. 1950-1980 wykładał w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Sopocie (od 1966 w Gdańsku; obecnie Akademia Muzyczna); (podręcznik <i>Współczesna technika kompozytorska</i> ; utwory orkiestrowe, kameralne, kantaty: <i>Mój świat; Hymn do Ziemi; Ballada gdańska</i> ; cykle pieśni solowych: <i>Erotyki; Hymn do morza</i> ; balet <i>Chimery</i>).
	24.10	Światowy Dzień Informacji.
listopad		
	3.11	Dzień św. Huberta - Święto Myśliwych.
95	3.11.1927	Ur. Zbigniew Cybulski , zob.: 8.01.1967.
90	6.11. 1932	Zm. Antoni Kowalkowski (ur. 1866) duchowny katolicki. Był budowniczym kościoła w Rytlu oraz pierwszym proboszczem tej parafii. Jest autorem pieśni kościelnych m.in. „Kiedys o Jezu chodził po świecie” i „Pan Jezus już się zbliża” oraz „Przewodnika dla użytku wiernych zwiedzających Kalwarię we Wielu Prusach Zachodnich”. Publikował także w „Pielgrzymie” i „Gościu Świątecznym”.
100	7.11.1922	Ur. Hubert Górniewicz , (ur.1986), prof. zw., językoznawca, dialektolog, onomasta, wykładowca Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku, od 1970 na Uniwersytecie Gdańskim; inicjator serii wydawniczej <i>Pomorskie Monografie Toponomastyczne; (Dialekt malborski; Toponimia Powiśla Gdańskiego; Toponimia powiatu</i>

		<i>starogardzkiego; Rodowe nazwy miejscowe Wielkopolski, Małopolski i Mazowsza; Wstęp do onomastyki; współautor Nazw miast Pomorza Gdańskiego).</i>
	9.11	Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem.
	10.11	Międzynarodowy Dzień Młodzieży.
65	10.11.1957	Zm. Kazimiera Jeżowa (ur. 1884), pedagog, historyk, geograf w Gimnazjum Polskim Macierzy Szkolnej w Gdańsku, działaczka Polonii gdańskiej; w 1938 r. opuściła Gdańsk; na Wybrzeże wróciła w 1945 r.; (<i>Geografia ruin w Polsce; Politische Propaganda in der deutschen Geographie 1918-1931; Die Bevölkerung – und Wirtschaftsverhältnisse im westlichen Polen 1772-1932</i>).
	11.11	Święto Niepodległości – obchodzone jako ustawowy dzień świąteczny w Polsce od 1937, zakazane w czasie II wojny światowej, zniesione przez władze komunistyczne, przywrócone 21.02.1989 r. (w trakcie obrad Okrągłego Stołu).
165	13.11.1857	Ur. Franciszek Schornak (zm. 1940), nauczyciel, etnograf i działacz regionalny na Pomorzu; (<i>Kociewie; Kronika miasta Skórcza</i>).
40	15.11.1982	Zm. Franciszek Fenikowski zob.: 15.05.1922
40	16.11.1982	„Dar Pomorza” przekazany został przez Wyższą Szkołę Morską w Gdyni Centralnemu Muzeum Morskiemu w Gdańsku , pierwszym kustoszem został wieloletni komendant - kpt. ż. w. Kazimierz Jurkiewicz.
	17.11	Światowy Dzień Studenta.
70	18.11. 1952	Ur. Aleksander Jurewicz , poeta, prozaik, eseista. Urodził się na Białorusi. Przyjechał do Polski we wrześniu 1957 roku, zamieszkał z rodziną we wsi Redło koło Połczyna-Zdroju. W latach 1971–1976 studiował filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. W 1973 debiut poetycki na łamach „Liter” i „Nowego Wyrazu”. W 1974 roku pierwszy arkusz poetycki Sen, który na pewno nie był miłością (dodatek do „Nowego Wyrazu”). W sierpniu 1980 podpisał rezolucję Koła Młodych przy Gdańskim Oddziale Związku Literatów Polskich popierającą postulaty Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej. W latach 1982–1983 słuchacz Studium Scenariuszowego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi. W okresie 1983–1989 współredaktor podziemnego pisma „Podpunkt”, 1991–1998 członek redakcji kwartalnika „Tytuł”. Od roku 1992 autor cyklu felietonów na łamach czasopism, między innymi „Gazety Morskiej”, „Tytuł”, „Dziennika Bałtyckiego”, „Kwartalnika Artystycznego”. W latach 1997–2002 prowadził zajęcia ze specjalizacji praktyczno-literackiej w Instytucie Filologii Polskiej UG. Należy do Stowarzyszenia Pisarzy Polskich (od roku 1989), polskiego PEN Clubu (od 1991), ZAiKS-u (od 1991). Laureat Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury w 2003 i w 2012 za całokształt pracy twórczej oraz z okazji 60. urodzin, w 2019 roku uhonorowany za całokształt pracy literackiej Pomorską Nagrodą Literacką Wiatr od Morza; (poezja: <i>Nie strzelajcie do Beatlesów; Jak gołębie gnane burzą; Dopóki jeszcze... i inne wiersze</i> , proza, eseje, felietony: <i>Lida; Pan Bóg nie słyszy głuchych; Życie i liryka; Prawdziwa ballada o miłości; Popiół i wiatr; Dzień przed końcem świata</i>). Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpg.org.pl .
40	19.11.1982	Zm. Antoni Suchanek (ur. 27.04.1901), artysta malarz, grafik, rysownik, jeden z najwybitniejszych polskich marynistów. Ukończył krakowską ASP; był uczniem Józefa Mehoffera i Leona Wyczółkowskiego. Był jednym z pierwszych malarzy Gdyni, kronikarzem budowy portu, stoczni i miasta. Za <i>Panoramę Gdyni II</i> na III Wystawie Morskiej otrzymał I nagrodę. Współtworzył, m.in. z

		Marianem Mokwą życie artystyczne na Wybrzeżu, wspólnie zainicjowali Związek Artystów Plastyków Nadmorskich oraz Galerię Morską w Gdyni. W 1939 r. uczestniczył w akcji ratowania dzieł sztuki w Warszawie, m.in. <i>Bitwy pod Grunwaldem</i> oraz <i>Konstytucji 3 Maja</i> Jana Matejki. W 1946 r. wrócił do Gdyni, zamieszkał w Orłowie, nadal „zapisując” w swoich obrazach historię miasta i przemysłu stoczniowego (cykle: <i>Polskie Wybrzeże; Stocznia im. Komuny paryskiej; Stocznia im. A. Warskiego; Stocznia im. Lenina; Stocznia buduje</i>). Ilustrował wybrzeżowe czasopisma i pracował nad plastycznym wystrojem statków.
95	23.11.1927	Zm. Stanisław Przybyszewski (ur. 1868), polski dramaturg i powieściopisarz, eseista, inicjator otwarcia w Gdańsku polskiego gimnazjum oraz utworzenia „Naszego Domu”; (<i>Confiteor</i> ; poematy prozą: <i>Totenmesse; De profundis; Nad morzem; Androgyne</i> ; powieści: <i>Homo sapiens; Dzieci Szatana; Synowie ziemi; Krzyk</i> ; dramaty: <i>Złote runo; Śnieg</i> ; pamiętniki: <i>Moi współcześni</i>).
85	25.11.1937	Ur. Roman Landowski , poeta, prozaik, edytor, księgarz, bibliotekarz; urodzony w Świeciu nad Wisłą; (<i>Pejzaże serdeczne; Ziemia czeka na dłoń; Cierpki smak rajskiego jabłka; Łabędzi lot Damroki; Jasna i Deresław; Bedeker kociewski</i>). Zm. 22.08.2007
40	25.11.1982	Zm. Bernard Sychta zob.: 21.03.1907.
165	26.11.1857	Zm. Joseph von Eichendorff (ur. 1788), niemiecki poeta epoki romantyzmu, autor nowel, powieści, dramatów, pism politycznych, prac historycznoliterackich, tłumacz dzieł P. Calderona; zbierał górnośląskie baśnie i podania; autor wiersza o Gdańsku pt. <i>Danzig</i> ; (poezje: <i>Gedichte</i> ; nowela <i>Z życia nicponia</i> ; powieść <i>Ahnung und Gegenwart</i>).
395	28.11.1627	Polska flota, dowodzona przez admirała Arendta Dickmana, odniosła zwycięstwo nad armadą szwedzką admirała Stjernskjölda pod Oliwą. W bitwie zginęli obaj dowódcy. W styczniu 2006 gdańscy historycy Jakub Szczepański i Stanisław Flis odnaleźli zapomniany grób admirała Dickmana w kwaterze nr 238 przy północnej ścianie prezbiterium kościoła Najświętszej Marii Panny w Gdańsku.
grudzień		
	1.12	Światowy Dzień Walki z AIDS.
	3.12	Międzynarodowy Dzień Niepełnosprawnych.
115	4.12.1907	Ur. Ksawery Pruszyński (zm. 1950), polski prozaik i publicysta; po kampanii wrześniowej 1939 w armii polskiej na Zachodzie, brał udział m.in. w walkach o Narvik i w bitwie pod Falaise; (<i>Palestyna po raz trzeci; Podróż po Polsce; Droga wiodła przez Narvik; Trzyście opowieści; Karabela z Meschedu</i>).
35	4.12.1987	Zm. Kazimierz Dąbrowski , dr hab., historyk, prof. Collegium Marianum i Seminarium Duchownego w Pelplinie; (<i>Rozwój wielkiej własności ziemskiej klasztoru cysterek w Żarnowcu od XIII do XVI w.; Opactwo cystersów w Oliwie od XII do XVI w.</i>); ur. 24.03.1908.
70	6.12.1952	Ur. Bożena Ptak , poetka, autorka tekstów piosenek, nauczycielka. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. Swoje teksty satyryczne prezentowała na scenie „Niekabaretu” Macieja Nowaka. W 1996 roku odbyła się premiera <i>Śpiewnika kaszubskiego</i> , który stworzyła z kompozytorką Katarzyną Gaertner. Jest autorką gdańskiego hymnu <i>Jestem z Gdańska</i> , za który otrzymała w 2002 roku nagrodę Prezydenta Miasta. Inne jej piosenki śpiewają między innymi: Jacek Wójcicki, Edyta Geppert. W dorobku artystycznym znajduje się libretto inspirowane operą G.B. Pergolesiego <i>La serva padrona</i> , czyli <i>vademecum</i> młodej sekretarki. Była członkiem Zarządu Regionu NSZZ Solidarność do stanu

		wojennego. Uehonorowana została za to Medalem 25-lecia Solidarności przez Prezydenta Miasta. Przez kilka lat była prezesem Gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, a na co dzień jest polonistką w II Zespole Szkół, STO w Gdańsku. Jest laureatką Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury; (<i>Zabawa woskiem; Z krawędzi mojego księżycy; Dyktatura lustra; Scena zbiorowa i inne wiersze; Niebezpieczny Azyl; Sam sama samotny samotna; Lęki nieoswojone</i>). Zob. Słownik pisarzy Wybrzeża na: www.wbpq.org.pl.
135	8.12.1887	Odprawiono pierwsze nabożeństwo w Wielkiej Synagodze przy ul. Bogusławskiego w Gdańsku. Budynek został rozebrany w dn. 2.05.1939 r.
445	12.12.1577	Delegacja gdańska , na czele z burmistrzem Konstantym Ferberem dokonała w Malborku aktu przeproszenia Stefana Batorego . Król, w zamian za kontrybucję, zdjął z miasta infamię, potwierdził jego przywileje. Kilka dni później w Ratuszu Głównego Miasta gdańszczanie złożyli, na ręce komisarzy królewskich, przysięgę wierności.
70	16.12.1952	Zm. Zbigniew Przybyszewski (ur. 1907), polski komandor porucznik oraz żeglarz. Podczas kampanii wrześniowej 1939 roku, w czasie obrony Helu, dowodził baterią nr 31 – cypłową (zwaną Baterią im. Heliodora Laskowskiego w dywizjonie artylerii nadbrzeżnej). Po II wojnie światowej był dowódcą 31 Dywizjonu Artylerii Nadbrzeżnej i szefem Służby Artylerii Marynarki Wojennej. W 1952 roku w wyniku tzw. „spisku komandorów” został skazany na karę śmierci pod fałszywym zarzutem działalności szpiegowskiej i zabity strzałem w tył głowy. Pośmiertnie został zrehabilitowany.
105	19.12.1917	Ur. Stanisław Biskupski , polski prozaik i dziennikarz, od czerwca 1944 r. zmobilizowany do 1 Armii WP pełnił funkcję korespondenta frontowego pisma „Zwycięzimy”; w 1945 r. skierowany do Gdyni w celu zorganizowania prasy polskiej na Wybrzeżu; od 1950 r. w Warszawie; kierownik wydawnictw morskich, sportowych i lotniczych w Wydaw. MON; od 1956 kierownik serii wydawniczych: <i>Żółty Tygrys, Sensacje XX Wieku, Labirynt</i> ; (powieści: <i>Pawilon-S; ORP „Orzeł” zaginął; Chłopczy z ostrowieckich lasów; Na kursie „Bismarck”; Archipelag wysp pływających; Boso wśród gwiazd</i>); zm. 16.09.2007 .
395	20.12.1627 (w innych źródłach 7.02.1628)	Zm. Herman Han (ur. 1754), gdański malarz; pracował dla cysterskich kościołów klasztornych w Oliwie i Pelplinie; w l. 1623-1627 mieszkał w Chojnicach, a w Gdańsku miał swoją pracownię; (<i>Chrystus w Ogrójcu; Koronacja NM Panny; Pokłon pasterzy; Koncert anielski; Apoteoza Kościoła katolickiego; Ukrzyżowanie; Zwiastowanie</i> ; oliwski poczet wyimaginowanych portretów władców, fundatorów klasztoru).
55	20.12.1967	Zm. Jan Gasiński (ur. 1903), malarz; od 1930 mieszkał w Gdyni; uprawiał malarstwo olejne, szczególnie pejzaż morski; autor plakatów propagandowo-artystycznych; projektował wnętrza oraz dekoracje wnętrz i gmachów na uroczystości państwowe; (<i>Żuraw w Gdańsku; Stary kuter; Pejzaże nadmorskie; Przyszań; Morze</i>).
130	23.12 1892	Ur. Franciszek Rogaczewski , błogosławiony Kościoła katolickiego, męczennik II wojny światowej, polski duchowny katolicki, działacz polski w Wolnym Mieście Gdańsku Od 1894 roku mieszkał z rodziną i wychowywał się w Lubichowie. W latach 1913–1918 (studiował w seminarium duchownym w Pelplinie, gdzie otrzymał święcenia kapłańskie. W 1920 roku został skierowany do pracy duszpasterskiej w Gdańsku. Pracował jako wikary w parafiach: Najświętszego Serca Jezusowego we Wrzeszczu, św. Brygidy i św. Józefa. W 1924 roku powołał, wraz z grupą polskich księży, Ligę Katolicką. Był członkiem

		zarządu i wiceprezesem Macierzy Szkolnej, kapelanem kolejarzy i pracowników Poczty Polskiej w WMG. W 1930 roku biskup Edward O'Rourke mianował go rektorem (z tytułem proboszcza) mającego powstać nowego kościoła pod wezwaniem Chrystusa Króla. Kościół został szybko wybudowany i konsekrowany 30 października 1932 roku i stał się jednym z najważniejszych ośrodków życia religijnego i społecznego gdańskiej Polonii. Od roku 1935 roku prowadził starania o powołanie w Gdańsku polskich parafii. W październiku 1937 roku biskup Edward O'Rourke podpisał dekrety o utworzeniu dwóch polskich parafii personalnych, związanych z osobami ks. Rogaczewskiego (przy kościele Chrystusa Króla) oraz ks. Bronisława Komorowskiego przy kościele św. Stanisława Bpa we Wrzeszczu. W wyniku interwencji narodowych socjalistów decyzja ta została po kilku dniach zawieszona, a sam biskup zrezygnował z urzędu i opuścił Gdańsk. 1 września 1939 roku został aresztowany i po pobycie w więzieniu dla gdańskich Polaków Victoriaschule, wysłano go w pierwszym transporcie Polaków do niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof. Tam go rozstrzelano (Zm. 11.05.1940) wraz z ważniejszymi przedstawicielami gdańskiej Polonii
165	25.12.1857	Ur. Józef Czyżewski (zm.1935), urodzony w Widlicach koło Kwidzyna działacz społeczno-polityczny i niepodległościowy, właściciel drukarni, współzałożyciel „Gazety Gdańskiej”, prezes Gminy Polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku.
20	26.12.2002	Zm. Bogusław Kreja , językoznawca, profesor zwyczajny. Uczęszczał do gimnazjum w Starogardzie Gdańskim. Absolwent polonistyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od 1955 do 1956 zatrudniony był w Pracowni Atlasu i Słownika Gwar Polskich PAN w Krakowie, w latach 1956–1961 w Katedrze Języka Polskiego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie w 1960 uzyskał doktorat. Pracownik Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a od 1970 roku Uniwersytetu Gdańskiego. Przez wiele lat kierował Zakładem Współczesnego Języka Polskiego w Instytucie Filologii Polskiej. Był m.in. członkiem Gdańskiego Towarzystwa Naukowego i Międzynarodowej Komisji Leksykologiczno-Leksykograficznej. Wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Księcia Mściwoja II; (<i>Słotwórstwo rzeczowników ekspresywnych w języku polskim; Słotwórstwo polskich nazwisk; Nazwy miejscowe Kociewia i okolicy; Księga nazwisk ziemi gdańskiej</i>). Ur. 17.03.1931.

Oprac. Andrzej Fac

Gdańsk, 29.10.2021

Ważniejsze źródła:

Wielka Encyklopedia PWN. T. 1–31. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001–2005

Współcześni polscy pisarze i badacze literatury : słownik biobibliograficzny. T. 1–9. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1994–2004

Kartoteki BOI

Informator Terminowy PAP

Wikipedia

Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego. T. 1–4, Suplement 1–2. – Gdańsk : Wydaw. Gdańskie, 1992–2002

Gliński Mirosław, Kukliński Jerzy. Kronika Gdańska 997–1997. T. 1, 997–1945. T. 2. – Gdańsk : Fundacja Rewaloryzacji Zabytków Gdańska, 1998. – 243 s.

Kalendarz Niepodległości : na XX-lecie Odrodzenia Polski : kronika 3.900 wydarzeń w okresie lat 1914–1939 w układzie chronologicznym na każdy dzień kalendarza : 20 map historycznych kalendarium na lata 1939–1940–1941. – Gdańsk : Modem, 1990. – 366 s.